

DOO "ARFI" BIJELJINA

Revizija finansijskih izvještaja, procjena, računovodstveni poslovi,
konsalting i menadžm. poslovi, br.reg.uloška 1-5613 sud Bijeljina,
mat.broj:1970488 Ul.Hajduk Veljka br.7, 76300 Bijeljina, tel: 055/211-
070; 065/512-943: Email: micovukovic @ gmail . com

“ENERGOINVEST-AUTOMATIKA”

a.d.

**Vuka Karadžića 28,
ISTOČNO NOVO SARAJEVO**

**IZVJEŠTAJ
O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
ZA 2016. GODINU**

Istočno Novo Sarajevo– Bijeljina, april, 2017. godine

DOO "ARFI"
B I J E L J I N A
JIB: 440190320002
Matični broj: 1970488
Djelatnost: 69.20
Žiro račun: 562-003-81231923-07
NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka

IZVJEŠTAJ
O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
ENERGOINVEST-AUTOMATIKA a.d.
ZA 2016. GODINU

Istočno Novo Sarajevo – Bijeljina, april, 2017. godine

Ovlašćeni revizor:

Mičo VUKOVIĆ, dipl. ek.

Saradnik:

Obrad OKILJEVIĆ, dipl. ek. ovlašćeni revizor

S a d r Ź a j:

1. Pismo o prezetntaciji.....	6
<i>Status Društva.....</i>	<i>6</i>
<i>Aktiva.....</i>	<i>8</i>
<i>Pasiva.....</i>	<i>8</i>
<i>Prihodi.....</i>	<i>9</i>
<i>Rashodi.....</i>	<i>9</i>
<i>Finansijski rezultat.....</i>	<i>9</i>
<i>Ostala pitanja.....</i>	<i>9</i>
2. Pismo o preuzimanju.....	10
3. Potvrda o nezavisnosti i kvalifikaciji.....	12
4. Mišljenje ovlašćenog revizora.....	13
5. Finansijski izvještaji.....	15
<i>Bilans stanja.....</i>	<i>15</i>
<i>Bilans uspjeha.....</i>	<i>20</i>
<i>Izveštaj o ostalim gubicima i dobicima.....</i>	<i>25</i>
<i>Bilans tokova gotovine.....</i>	<i>26</i>
<i>Izveštaj o promjenama na kapitalu</i>	<i>28</i>
<i>Aneks – dodatni računovodstveni izvještaj</i>	<i>30</i>
6. Zahtjevane kvalitativne karakteristike i ograničernja.....	33
6.1. Zahtjevane kvalitativne karakteristike finansijskih izvještaja.....	33
6.1.1. Razumljivost.....	33
6.1.2. Relevantnost.....	33
6.1.3. Pouzdanost.....	34
6.1.4. Uporedivost.....	34
6.2. Ograničenja u pogledu ispunjenja kvalitativnih zahtjeva.....	35
6.2.1. Blagovremenost.....	35
6.2.2. Ravnoteža između koristi i troška.....	35
6.2.3. Ravnoteža između kvalitativnih obilježja.....	35
7. Osnovni podaci o Društvu.....	35
7.1. Osnivanje i registracija.....	35
7.2. Osnovni identifikacioni podaci.....	36
7.3. Akcije i akcionari Društva.....	36
7.4. Djelatnost Društva.....	38
7.5. Zaposlenost i kadrovska struktura.....	38
8. Osnov za reviziju.....	38
8.1. Predmet i cilj revizije.....	38
8.2. Normativna osnova izvještavanja.....	39
8.2.1. Osnov za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.....	39
8.2.2. Normativna osnova.....	39
8.3. Sistem internih kontrola.....	41
8.4. Revizijske procedure.....	42
8.5. Izveštaj o radu.....	42
8.6. Osnovne računovodstvene politike.....	43

8.7. Uporedni pokazatelji.....	47
8.8. Procjenjivanje (vrednovanje) pozicija.....	48
8.9. Plan poslovanja.....	48
9. Ostvareni prihodi i rashodi.....	48
9.1. Poslovni prihodi i rashodi.....	49
9.1.1. Poslovni prihodi.....	49
9.1.2. Poslovni rashodi.....	50
9.2. Finansijski prihodi i rashodi.....	52
9.3. Dobitak / Gubitak redovne aktivnosti.....	53
9.4. Ostali prihodi i rashodi.....	53
9.5. Prihodi i rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine.....	53
9.6. Prihodi i rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina.....	53
9.7. Finansijski rezultat.....	53
9.8. Izvještaj o ostalim dobitcima i gubicima.....	54
10. Imovina, kapital i obaveze.....	54
10.1. Uvodne konstatacije.....	54
10.2. Stalna sredstva.....	55
10.3. Tekuća sredstva.....	56
10.4. Povezana lica.....	58
10.5. Kapital.....	58
10.6. Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi.....	59
10.7. Obaveze.....	59
11. Bilans tokova gotovine.....	60
12. Ostale napomene.....	60
12.1. Popis.....	60
12.2. Stalnost poslovanja.....	60
12.3. Događaji nakon datuma bilansa.....	61
12.4. Poreski rizici.....	61
12.5. Tekući i odloženi porezi.....	61
12.5.1. Tekući porez na dohodak.....	61
12.5.2. Odloženi porez na dohodak.....	62
12.5.3. Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata.....	62
12.5.4. Porez na dodatu vrijednost.....	62
12.6. Pravična fer vrijednost.....	62
12.7. Devizni kursevi.....	63

ENERGOINVEST-AUTOMATIKA

a.d.

ISTOČNO NOVO SARAJEVO

Vuka Karadžića 28

Datum: 13.04.2017. godine

DOO "A R F I"

BIJELJINA

Ul. Hajduk Veljka br. 7.

PREDMET: Pismo o prezentaciji finansijskih izvještaja za 2016. godinu

1. Ovim potvrđujemo, da prema našem najboljem znanju i uvjerenju, a uz savjetovanje i konsultacije sa saradnicima na pojedinim poslovima, prezentujemo finansijske izvještaje za **2016.** godinu za potrebe ekonomsko finansijske revizije.

2. Kao radnici sa posebnim ovlaštenjima svjesni smo potrebe i svoje odgovornosti da obezbedimo:

- a) Pouzdanost računovodstvenih evidencija i ispravnost finansijskih izvještaja sastavljenih na osnovu tih evidencija,
- b) Da finansijski izvještaji prikazuju realno, objektivno i zakonito stanje poslovanja **ENERGOINVEST-AUTOMATIKA a.d., Vuka Karadžića 28** (u daljem tekstu: **Društvo**), finansijskog rezultata i promjene u toku **2016.** godine.

3. Status Društva

Rješenjem Osnovnog suda u Srpskom Sarajevu od 23.10.2001. godine (Broj registarskog uloška registarskog suda: 1-167, Oznaka i broj Rešenja: U:373/01) izvršen je upis promjene svojine državnog kapitala i oblika organizovanja kod "ENERGOINVEST" MDP Sarajevo, ZDP "AUTOMATIKA" sa p.o. Sarajevo-Lukavica prema odredbama "Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima" ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 24/98) i promene oblika u skladu sa "Zakonom o preduzećima" ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 24/98), te se upisuje promena oblika preduzeća u "ENERGOINVEST-AUTOMATIKA" a.d. Srpsko Sarajevo. Istim rješenjem izvršen je upis lica ovlaštenog za zastupanje i granice njegovih ovlaštenja: Hrvačević Đorđe, dipl. ing. maš. bez ograničenja ovlaštenja.

Rešenjem Osnovnog suda u Sokocu od 28.09.2005.godine (broj registarskog uloška registarskog suda 1-167) izvršen je upis promjena naziva sjedišta, promjena vlasništva

preostalog dijela državnog kapitala i usklađivanje sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti "ENERGOINVEST-AUTOMATIKA" a.d. Srpsko Sarajevo, Vuka Karadžića bb, te se upisuje:

Preduzeće posluje pod nazivom, na adresi "ENERGOINVEST-AUTOMATIKA" a.d. Istočno Novo Sarajevo, Vuka Karadžića br:28.

Na osnovu obavještenja Direkcije za privatizaciju RS br.01-SP-144-a/003/03 od 06.11.2003.godine izvršena je prodaja preostalog dijela državnog kapitala od 30,1037% i vlasnik preostalog dijela državnog kapitala je Četković (Miloša) Vlado iz Srpskog Sarajeva, Trg Ilidžanskih brigada, u iznosu od 565.045,00 KM.

Preduzeće je izvršilo usklađivanje djelatnosti sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti po registru jedinica razvrstavanja.

Dana 12.04.2008.godine kod istog suda izvršena je promjena lica ovlašćenih za zastupanje "ENERGOINVEST-AUTOMATIKA" a.d. Istočno Novo Sarajevo, Vuka Karadžića br.28 te se upisuje lice ovlašćeno za zastupanje Kovačević Nebojša, direktor bez ograničenja ovlaštenja.

Rješenjem o registraciji broj: 089-0-REG-09-000056 od 09.10.2009. godine u sudski registar upisani su podaci o promjeni lica ovlašćenog za zastupanje "ENERGOINVEST-AUTOMATIKA" a.d. Istočno Novo Sarajevo, te se upisuje lice ovlašćeno za zastupanje Lubura Veljko, direktor.

Rješenjem o registraciji broj: 061-0-REG-14-000 082 od 28.02.2014. godine u sudski registar upisani su podaci o promjeni lica ovlašćenog za zastupanje "ENERGOINVEST-AUTOMATIKA" a.d. Istočno Novo Sarajevo. Prestaju ovlaštenja za zastupanje Lubura Veljku, te se upisuje lice ovlašćeno za zastupanje u unutrašnjem i spoljnotrgovinskom prometu Tešanović Miodrag, direktor bez ograničenja ovlaštenja.

Aktielnim izvodom iz sudskog registra broj: 061-0-Regz-15-000 485 od 29.04.2015. godine u sudski registar, kod subjekta upisa „ENERGOINVEST-AUTOMATIKA“ a.d. Istočno Novo Sarajevo upisani su podaci Društva čiji su osnivači Akcionari prema spisku Centralnog registra hartija od vrijednosti AD Banja Luka od 15.06.2012. godine

4. Kod Poreske uprave Ministarstva finansija Republike Srpske Društvo je registrovano kao poreski obveznik sa posebnim JIB, i to:

4400542270007 "ENERGOINVEST-AUTOMATIKA" a.d. Istočno Novo Sarajevo, Vuka Karadžića 28 (broj: 06/1.07/0801-053-06-299/09 od 03.09.2009. godine).

5. Društvu je od Uprave za indirektno oporezivanje Banja Luka kao obvezniku poreza na dodatu vrijednost dodjeljen identifikacioni broj 400542270007 (broj; 04/1-UPJR/1-5290-2/07 od 11.07.2007.godine).

6. Za potrebe ekonomsko finansijske revizije finansijskih izvještaja za **2016.** godinu stavljamo Vam na raspolaganje sve računovodstvene evidencije uz napomenu da su ove evidencije pravilan odraz poslovnih događaja koji su se ostvarivali u toku poslovne **2016.** godine. Sve obaveze i potraživanja iskazani su realno i objektivno, svi rashodi i prihodi su utvrđeni u skladu sa računovodstvenim propisima i opštim aktima Društva. Sve ostale evidencije i odgovarajuće informacije koje mogu doprinijeti utvrđivanju realnosti i objektivnosti, kao i neophodna objašnjenja i obrazloženja stavljaju Vam se na raspolaganje i nema takvih informacija koje ne bi mogle biti dostupne.

Aktiva:

7. Vrijednost ukupne aktive (Društvo nema vanbilansnih pozicija) Društva iskazane u Bilansu stanja na dan **31.12.2016.** godine iznosi 7.441.962 KM bruto, 828.620 KM ispravka vrijednosti i 6.613.342 KM neto, od čega je:

<i>Pozicija</i>	<i>O P I S</i>	<i>Iznos (KM)</i>	<i>Struktura</i>
A	<i>Stalna sredstva</i>	6.498.118	98,26
B	<i>Tekuća sredstva</i>	115.224	1,74
V	<i>Gubitak iznad visine kapitala</i>	0	0,00
D	<i>Vanbilansna aktiva</i>	0	0,00
	UKUPNO:	6.613.342	100,00

Pasiva:

8. Struktura pasive iskazane u Bilansu stanja na dan **31.12.2016.** godine, koja iznosi 6.613.342 KM je sledeća:

<i>Pozicija</i>	<i>O P I S</i>	<i>Iznos (KM)</i>	<i>Struktura</i>
A	<i>Kapital</i>	6.528.845	98,72
B	<i>Rezervis. odložene poreske obaveze i ...</i>	0	0,00
V	<i>Obaveze</i>	84.497	1,28
D	<i>Vanbilansna pasiva</i>	0	0,00
	U KUPNO:	6.613.342	100,00

Kapital čine osnovni kapital u iznosu od 1.876.993 KM (akcijski kapital), revalorizacione rezerve u iznosu od 5.929.440 KM, neraspoređeni dobitak 85.268 KM i gubitak do visine kapitala ranijih godina 1.362.856 KM.

Obaveze se odnose u cjelosti na kratkoročne i to: obaveze iz poslovanja u iznosu od 72.075 KM, obaveze za zarade i naknade zarada 12.233 KM te obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine u iznosu od 189 KM.

Po našem mišljenju vrijednost kapitala i obaveza po visini i strukturi realno je iskazana.

Prihodi:

9. U periodu od **01.01.2016.** do **31.12.2016.** godine Društvo je ostvarilo ukupan prihod u iznosu od 226.439 KM, od čega:

<i>Pozicija</i>	<i>O P I S</i>	<i>Iznos (KM)</i>	<i>Struktura</i>
I	<i>Poslovni prihodi</i>	213.121	94,12
I	<i>Finansijski prihodi</i>	0	0,00
I	<i>Ostali prihodi</i>	13.318	5,88
UKUPNO:		226.439	100,00

Rashodi:

10. U posmatranom obračunskom periodu iskazani su ukupni rashodi u iznosu od 268.583 KM, od čega:

<i>Pozicija</i>	<i>O P I S</i>	<i>Iznos (KM)</i>	<i>Struktura</i>
II	<i>Poslovni rashodi</i>	251.483	93,63
II	<i>Finansijski rashodi</i>	0	0,00
II	<i>Ostali rashodi</i>	17.100	6,37
UKUPNO:		268.583	100,00

Finansijski rezultat:

11. Društvo je u poslovnoj **2016.** godini ostvarilo **negativan** finansijski rezultat u iznosu od 42.144 KM.

12. Ostala pitanja

Nemamo saznanja da je u toku 2016. godine bilo kakvih kršenja zakonskih propisa, uputstava i opštih akata Društva u postupku pripreme i izrade godišnjeg obračuna, niti su protiv Društva u toku postupci koji bi mogli rezultirati gubitkom pravnog statusa, plaćanjem značajnijih kazni, penala ili bi mogli prouzrokovati značajne gubitke.

Od datuma bilansiranja do datuma pripreme pisma o prezentaciji u vezi sa njegovim sadržajem nisu se promjenile okolnosti, niti su nastali događaji koji bi zahtjevali ispravke u godišnjem obračunu ili obrazloženje godišnjeg obračuna namjenjenog organima upravljanja ili drugim korisnicima

Istočno Novo Sarajevo, 13.04.2017. godine

Direktor:
Miodrag Tešanović, dipl.ek.

Broj: 1504/17
Bijeljina, 15.04.2017. godine

**ENERGOINVEST-
AUTOMATIKA a.d.
ISTOČNO NOVO SARAJEVO
Vuka Karadžića br. 28**

PREDMET: Pismo o preuzimanju revizije računovodstvenih izvještaja za 2016. godinu

Poštovani,

Ovim pismom potvrđujemo razumijevanje dogovora o našoj reviziji finansijskih izvještaja **ENERGOINVEST-AUTOMATIKA a.d. Istočno Novo Sarajevo** za godinu koja završava **31. decembra 2016.** godine.

Obavit ćemo reviziju bilansa Društva na dan 31. decembar, te računa dobiti i gubitka, zadržane dobiti i novčanog toka za tu godinu kako bi izrazili mišljenje o njima. Odgovornost za te finansijske izvještaje snosi uprava Društva. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije.

Reviziju ćemo obaviti u skladu s opšteprihvaćenim revizijskim standardima. Ti standardi zahtjevaju planiranje i obavljanje revizije tako da ona pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka. Revizija će uključiti ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija će, takođe, obuhvatiti ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela te značajnih procjena uprave, kao i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja. Vjerujemo da će revizija pružiti pouzdani osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Naši će postupci sadržavati testove dokumentovanih dokaza koji potvrđuju poslovne događaje evidentirane u računima, testove fizičkog postojanja i, po potrebi, neposrednu konfirmaciju potraživanja i obaveza putem uspostavljene veze s izabranim kupcima, povjeriocima, pravnim zastupnicima i bankama. Po završetku revizije, zadržaćemo određene opise u vezi s finansijskim izvještajima i stvarima vezanim uz njih.

Naša je revizija podložna inherentnom riziku da značajne pogreške i nepravilnosti, neće biti otkrivene. Obavijestićemo Vas o nepravilnostima koje primijetimo, ako one nisu beznačajne.

Ako namjeravate objaviti ili na drugi način reprodukovati finansijske izvještaje i pri tome se pozvati na naše Društvo za reviziju, slažete se s tim da nam predete njihovu kopiju da izvršimo uvid i odobrimo štampanje. Takođe se slažete s tim da nas snabdijete s kopijom završnog štampanog materijala za naše odobrenje prije nego ga razdijelite.

Izvršićemo reviziju poreskog bilansa za finansijsku godinu koja završava **31.12.2016.** godine. Poreski bilans i poresku prijavu će, kako smo razumjeli, pripremiti Vaše osoblje.

Nadalje, za vrijeme provođenja revizije bićemo Vam na raspolaganju za pružanje savjeta u pogledu poreskih efekata bilo koga predloženog poslovnog događaja ili namjeravane promjene u poslovnoj politici.

Naša naknada za ove usluge biće po odredbama Ugovora o reviziji.

Drago nam je što smo u prilici da Vam učinimo uslugu.

Ako ovo pismo ispravno izražava Vaše shvatanje, molimo Vas da ga potpišete na označenom mjestu.

S poštovanjem,

ENERGOINVEST-AUTOMATIKA a.d.
Istočno Novo Sarajevo
Direktor
Miodrag Tešanović, dipl.ek.

DOO "ARFI"
B i j e l j i n a
Direktor
Mićo Vuković, dipl. ek.

Broj: 1504/17-1
Bijeljina, 15.04.2017. godine

**ENERGOINVEST-
AUTOMATIKA a.d.
ISTOČNO NOVO SARAJEVO
Vuka Karadžića br. 28**

PREDMET: Potvrda o nezavisnosti i kvalifikaciji

U vezi naše revizije finansijskih izvještaja za 2016. godinu **ENERGOINVEST-AUTOMATIKA a.d. Istočno Novo Sarajevo** na dan 15.04.2017. godine, potvrđujemo sledeće:

1. Svo osoblje angažovano na reviziji finansijskih izvještaja za **ENERGOINVEST-AUTOMATIKA a.d. Istočno Novo Sarajevo, Vuka Karadžića 28**, poštuje pravila nezavisnosti i kvalifikacija definisanih u Kodeksu etike računovodstvenih eksperata, Računovodstvenih standarda i Standarda revizije.
2. Svo angažovano osoblje je nezavisno od akcionara, vlasnika i kompanija vezanih za **ENERGOINVEST-AUTOMATIKA a.d. Istočno Novo Sarajevo, Vuka Karadžića 28**. Naredno osoblje je uključeno u reviziju:

Ime i prezime, kvalifikacija	Status u timu
Miće Vuković, dipl.ek. ovlašćeni revizor	Rukovodilac tima
Obrač Okiljević, dipl. ek. ovlašćeni revizor	Član tima- konsultacije
-	-
-	-
-	-

DRUŠTVO ZA REVIZIJU
DOO „ARFI“ Bijeljina,
Hajduk Veljka 7
Ime i prezime:
Miće Vuković, dipl. ek.
ovlašćeni revizor - direktor

Broj: 2504/17-2
Bijeljina, 25.04.2017. godine

**ENERGOINVEST-
AUTOMATIKA a.d.
ISTOČNO NOVO SARAJEVO
Vuka Karadžića br. 28**

Mišljenje:

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja ENERGOINVEST-AUTOMATIKA a.d. Istočno Novo Sarajevo, za 2016. godinu koja je obuhvatila Bilans stanja (Izvještaj o finansijskom položaju) na dan 31.12.2016. godine, Bilans uspjeha (Izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu) za period od 01.01.2016. do 31.12.2016. godine, Bilans tokova gotovine (Izvještaj o tokovima gotovine) za period od 01.01.2016. do 31.12.2016. godine, Izvještaj o promjenama u kapitalu za period koji se završava na dan 31.12.2016. godine, Aneks - dodatni računovodstveni izvještaj za period od 01.01. do 31.12.2016. godine i Izvještaj o ostalim dobicima i gubicima u periodu od 01.01. do 31.12.2016. godine, sa priložima, a na osnovu "Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske" ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 94/15), Međunarodnim standardima revizije i Pravilnika o reviziji finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji **fer prezentuju** u svim značajnim pitanjima finansijski položaj ENERGOINVEST-AUTOMATIKA a.d. Istočno Novo Sarajevo na dan 31.12.2016. godine, te rezultate poslovanja i novčani tok za tu godinu u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje:

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u ovom Izvještaju u dijelu o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom), kao i u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja:

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo posebno mišljenje o tim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI-ima i računovodstvenim propisima Republike Srpske i za one interne kontrole koje rukovodstvo (uprava, menadžment) odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške. Odgovornost rukovodstva obuhvata osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika, kao i korištenje najboljih mogućih računovodstvenih procjena.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da se to učini.

Odgovornost revizora:

Naši ciljevi su sticanje razumnog uvjerenja o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške i dati revizorov Izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati ako pojedinačno ili zajedno na nivou salda utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Revizija je izvršena u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, Pravilnikom o reviziji finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj, Kodeksom etike i Međunarodnim standardima revizije koji zahtjevaju da se revizija planira i izvrši na način koji omogućava da se u razumnoj mjeri može utvrditi da računovodstveni izvještaji ne sadrže pogrešne, materijalno značajne informacije.

U Bijeljini, 25.04.2017. godine

Ovlašćeni revizor:
Obrad OKILJEVIĆ, dipl.ek.
Redni broj licence: 482/15

Ovlašćeni revizor:
Mićo VUKOVIĆ, dipl. ek.
Redni broj licence: SR-1684/17

Revizija finansijskih izvještaja za 2016. godinu "ENERGOINVEST-AUTOMATIKA" a.d. Istočno Novo Sarajevo

Matični broj: 1156730

Šifra djelatnosti: 77.39

Naziv privrednog društva, zadruge, drugog
pravnog lica ili preduzetnika:

Enewrgoinvest-automatika a.d.

Sjedište: Istočno Novo Sarajevo

JIB: 4400542270007

Poslovni računi:

562-012-00003020-62

BILANS STANJA
(Izveštaj o finansijskom položaju)
na dan 31.12.2016. godine

u konvertibilnim markama

Grupa, računa, račun	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos na dan bilansa tekuće godine			Početno stanje
			Bruto	Ispravka vrijedn.	Neto (4-5)	
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
	A. STALNA SREDSTVA (002+008+015+021+030)	001	7.262.487	764.369	6.498.118	6.557.600
1	I. NEMATERIJALNA SREDSTVA (003 do 007)	002	0	0	0	0
010, dio 019	1. Ulaganja u razvoj	003			0	
011, dio 019	2. Kon., patenti, licence i ostala prava	004			0	
012, dio 019	3. Goodwill	005			0	
014, dio 019	4. Ostala nematerijalna sredstva	006			0	
015, 016 i dio 019	5. Avansi i nemat. sredstva u pripremi	007			0	
2	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I INVESTICIONE NEKRETNINE (009 do 014)	008	7.255.813	761.751	6.494.062	6.550.926
020, dio 029	1. Zemljište	009	1.020.205		1.020.205	1.020.205
021, dio 029	2. Građevinski objekti	010	6.158.547	744.651	5.413.896	5.469.447
022, dio 029	3. Postrojenja i oprema	011	77.061	17.100	59.961	61.274
023, dio 029	4. Investicione nekretnine	012			0	
024, dio 029	5. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	013			0	
027, 028, dio 029	6. Avansi i nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi	014			0	
3	III. BIOLOŠKA SREDSTVA I SREDSTVA KULTURE (016 do 020)	015	0	0	0	0
030, dio 039	1. Šume	016			0	
031, dio 039	2. Višegodišnji zasadi	017			0	
032, dio 039	3. Osnovno stado	018			0	
033, dio 039	4. Sredstva kulture	019			0	
037, 038 i dio 039	5. Avansi i biološka sredstva i sredstva kulture u pripremi	020			0	

Revizija finansijskih izvještaja za 2016. godinu "ENERGOINVEST-AUTOMATIKA" a.d. Istočno Novo Sarajevo

4	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (022 do 029)	021	6.674	2.618	4.056	6.674
040, dio 049	1. Učešće u kapitalu zav. pravnih lica	022			0	
041, dio 049	2. Učešće u kapitalu drugih pravnih lica	023			0	
042, dio 049	3. Dugor. krediti pov. pravnim licima	024			0	
043, dio 049	4. Dugoročni krediti u zemlji	025	6.674	2.618	4.056	6.674
044, dio 049	5. Dugoročni krediti u inostranstvu	026			0	
045, dio 049	6. Fin. sredstva raspoloživa za prodaju	027			0	
046, dio 049	7. Fin. sr. koja se drže do roka dospjeća	028			0	
048, dio 049	8. Ostali dugoročni fin. plasmani	029			0	
50	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	030			0	
	B. TEKUĆA SREDSTVA (032+039+061)	031	179.475	64.251	115.224	86.619
10 do 15	I. ZALIHE, STALNA SREDSTVA I SREDSTVA OBUSTAVLJENOG POSLOVANJA NAMIJENJENA PRODAJI (033 do 038)	032	18.481	0	18.481	18.611
100 do 109	1. Zalihe materijala	033			0	
110 do 119	2. Zalihe nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga	034			0	
120 do 129	3. Zalihe gotovih proizvoda	035			0	
130 do 139	4. Zalihe robe	036	18.481		18.481	18.611
140 do 149	5. Stalna sredstva i sredstva obust. poslovanja namijenjena prodaji	037			0	
150 do 159	6. Dati avansi	038			0	
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, KRATKOROČNI PLASMANI I GOTOVINA (040+047+056+059+060)	039	160.994	64.251	96.743	68.008
20, 21, 22	1. Kratkoročna potraživanja (041 do 046)	040	144.816	64.251	80.565	65.818
200 dio 209	a) Kupci – povezana pravna lica	041			0	
201, 202, 203, dio 209	b) Kupci u zemlji	042	91.274	11.454	79.820	65.506
204, dio 209	v) Kupci u inostranstvu	043	695		695	
208, dio 209	g) Sumnjiva i sporna potraživanja	044	52.797	52.797	0	
210 do 219	d) Potraživanja iz specifičnih poslova	045			0	
220 do 229	đ) Druga kratkoročna potraživanja	046	50		50	312
23	2. Kratkor. fin. plasmani (048 do 055)	047	0	0	0	0
230, dio 239	a) Kratk. krediti pov. pravnim licima	048			0	
231, dio 239	b) Kratkoročni krediti u zemlji	049			0	
232, dio 239	v) Kratkoročni krediti u inostranstvu	050			0	
233, 234, dio 239	g) Dio dug. fin. plasmana koji dospijeva za naplatu u periodu do godinu dana	051			0	
235, dio 239	d) Fin. sr. po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha namijenjena trgovanju	052			0	

Revizija finansijskih izvještaja za 2016. godinu "ENERGOINVEST-AUTOMATIKA" a.d. Istočno Novo Sarajevo

236, dio 239	đ) Finansijska sredstva označena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	053			0	
237	e) Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udjeli namijenjeni prodaji ili poništavanju	054			0	
238, dio 239	ž) Ostali kratkoročni plasmani	055			0	
24	3. Gotov. ekvival. i gotovina (057+058)	056	9.232	0	9.232	2.183
240	a) Gotovinski ekvivalenti - HOV	057			0	
241 do 249	b) Gotovina	058	9.232		9.232	2.183
270 do 279	4. Porez na dodatu vrijednost	059	6.946		6.946	7
280 do 289 osim 288	5. Aktivna vremenska razgraničenja	060			0	
288	III. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	061			0	
	V. POSLOVNA SREDSTVA (001 + 031)	062	7.441.962	828.620	6.613.342	6.644.219
29	G. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	063			0	
	D. POSLOVNA AKTIVA (062 + 063)	064	7.441.962	828.620	6.613.342	6.644.219
880 do 888	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	065			0	
	E. UKUPNA AKTIVA (064+065)	066	7.441.962	828.620	6.613.342	6.644.219

<i>Grupa, računa, račun</i>	<i>POZICIJA</i>	<i>Oznaka za AOP</i>	<i>Iznos na dan bilansa tekuće godine</i>	<i>Iznos na dan bilansa prethodne godine (početno stanje)</i>
1	2	3	4	5
	PASIVA A. KAPITAL (102-109+110-111+112+116+117-118+119-123)	101	6.528.845	6.570.989
30	I. OSNOVNI KAPITAL (103 do 108)	102	1.876.993	1.876.993
300	1. Akcijski kapital	103	1.876.993	1.876.993
302	2. Udjeli društva sa ograničenom odgovornošću	104		
303	3. Zadržani udjeli	105		
304	4. Ulozi	106		
305	5. Državni kapital	107		
309	6. Ostali osnovni kapital	108		
31	II. UPISANI NEUPLAĆENI KAPITAL	109		
320	III. EMISIONA PREMIJA	110		
321	IV. EMISIONI GUBITAK	111		
dio 32	V. REZERVE (113 do 115)	112	0	0
322	1. Zakonske rezerve	113		
323	2. Statutarne rezerve	114		
329	3. Ostale rezerve	115		
330, 331 i 334	VI. REVALORIZACIONE REZERVE	116	5.929.440	6.014.708
332	VII. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU FIN. SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU	117		
333	VIII. NERALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU FIN. SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU	118		
34	IX. NERASPOREĐENI DOBITAK (120 do 122)	119	85.268	84.788
340 ili 342	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina / Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima ranijih godina	120		
341 ili 343	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine / Neraspoređeni višak nad rashodima tekuće godine	121	85.268	84.788
344	3. Neto prihod od samostalne djelatnosti	122		
35	X. GUBITAK DO VISINE KAPITALA (124+125)	123	1.362.856	1.405.500
350	1. Gubitak ranijih godina	124	1.320.712	1.294.213
351	2. Gubitak tekuće godine	125	42.144	111.287
40	B. REZERVISANJA, ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE I RAZGRANIČENI PRIHODI (127 do 134)	126	0	0
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	127		
401	2. Rezervisanja za troškove obnov. prir. bogatstva	128		
402	3. Rezervisanja za zadržane kaucije i depozite	129		
403	4. Rezervisanja za troškove restrukturisanja	130		
404	5. Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	131		

Revizija finansijskih izvještaja za 2016. godinu "ENERGOINVEST-AUTOMATIKA" a.d. Istočno Novo Sarajevo

407	6. Odložene poreske obaveze	132		
408	7. Razgraničeni prihodi i primljene donacije	133		
409	8. Ostala dugoročna rezervisanja	134		
	V. OBAVEZE (136+144)	135	84.497	73.230
41	I. DUGOROČNE OBAVEZE (137 do 143)	136	0	0
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	137		
411	2. Obaveze prema povezanim pravnim licima	138		
412	3. Obaveze po emitovanim dugoročnim HOV	139		
413 i 414	4. Dugoročni krediti	140		
415 i 416	5. Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	141		
417	6. Dugoročne obaveze po fer vrij. korz bilans uspjeha	142		
419	7. Ostale dugoročne obaveze	143		
42 do 49	II. KRATKOROČNE OBAVEZE (145+150+156+157+158+159+160+161+162+163)	144	84.497	73.230
42	1. Kratkoročne finansijske obaveze (146 do 149)	145	0	0
420 do 423	a) Kratk. krediti i obaveze po emitovanim kratk. HOV	146		
424 i 425	b) Dio dugoročnih finansijskih obaveza koji za plaćanje dospijeva u periodu do godinu dana	147		
426	v) Kratkoročne obaveze po fer vrij. kroz bilans uspjeha	148		
429	g) Ostale kratkoročne finansijske obaveze	149		
43	2. Obaveze iz poslovanja (151 do 155)	150	72.075	47.917
430	a) Primljeni avansi, depoziti i kaucije	151		
431	b) Dobavljači - povezana pravna lica	152		
432,433,434	v) Dobavljači u zemlji	153	72.075	47.917
435	g) Dobavljači iz inostranstva	154		
439	d) Ostale obaveze iz poslovanja	155		
440 do 449	3. Obaveze iz specifičnih poslova	156		
450 do 458	4. Obaveze za zarade i naknade zarada	157	12.233	25.108
460 do 469	5. Druge obaveze	158		
470 do 479	6. Porez na dodatnu vrijednost	159		
48 osim 481	7. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	160	189	205
481	8. Obaveze za porez na dobitak	161		
49 osim 495	9. Pasivna vr. razgraničenja i kratkoročna rezervisanja	162		
495	10. Odložene poreske obaveze	163		
	G. POSLOVNA PASIVA (101+126+135)	164	6.613.342	6.644.219
890 do 898	D. VANBILANSNA PASIVA	165		
	Đ. UKUPNA PASIVA (164+165)	166	6.613.342	6.644.219

U Istočnom Sarajevu,
Datum: 20.02.2017.

Lice sa licencom
Novka Vlaški

(M.P.)

Lice ovlašćeno za zastupanje
Miodrag Tešanović, dipl.ek.

Matični broj: 1156730
 Šifra djelatnosti: 77.39
 Naziv privrednog društva, zadruge, drugog pravnog lica ili preduzetnika:
Enewrgoinvest-automatika a.d.
 Sjedište: Istočno Novo Sarajevo
 JIB: 4400542270007

Poslovni računi:
 562-012-00003020-62

BILANS USPJEHA

od 01.01. do 31.12.2016. godine

u konvertibilnim markama

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka za AOP	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	A. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI			
	I. POSLOVNI PRIHODI (202+206+210+211-212+213-214+215)	201	213.121	180.276
60	1. Prihodi od prodaje robe (203 do 205)	202	130	2.104
600	a) Prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima	203		
601, 602, 603	b) Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	204	130	2.104
604	v) Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	205		
61	2. Prihodi od prodaje učinaka (207 do 209)	206	0	0
610	a) Prihodi od prodaje učinaka pov. pravnim licima	207		
611, 612, 613	b) Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu	208		
614	v) Prihodi od prodaje učinaka na inostranom tržištu	209		
62	3. Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	210		
630	4. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	211		
631	5. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	212		
640 i 641	6. Povećanje vrijednosti investicionih nekretnina i bioloških sredstava koja se ne amortizuju	213		
642 i 643	7. Smanjenje vrijednosti investicionih nekretnina i bioloških sredstava koja se ne amortizuju	214		
650 do 659	8. Ostali poslovni prihodi	215	212.991	178.172
	II. POSLOVNI RASHODI (217+218+219+222+223+226+227+228)	216	251.483	248.310
500 do 502	1. Nabavna vrijednost prodane robe	217	130	2.166
510 do 513	2. Troškovi materijala	218	43.999	43.353
52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda (220+221)	219	81.143	73.360
520 do 523	a) Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada	220	73.013	72.760
524 do 529	b) Ostali lični rashodi	221	8.130	600
530 do 539	4. Troškovi proizvodnih usluga	222	18.941	19.229
54	5. Troškovi amortizacije i rezervisanja (224+225)	223	92.399	91.918
540	a) Troškovi amortizacije	224	92.399	91.918

Revizija finansijskih izvještaja za 2016. godinu "ENERGOINVEST-AUTOMATIKA" a.d. Istočno Novo Sarajevo

541	b) Troškovi rezervisanja	225		
55 osim 555 i 556	6. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	226	11.671	13.610
555	7. Troškovi poreza	227	3.127	4.087
556	8. Troškovi doprinosa	228	73	587
	B. POSLOVNI DOBITAK (201-216)	229	0	0
	V. POSLOVNI GUBITAK (216-201)	230	38.362	68.034
66	G. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI I. FINANSIJSKI PRIHODI (232 do 237)	231	0	0
660	1. Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	232		
661	2. Prihodi od kamata	233		
662	3. Pozitivne kursne razlike	234		
663	4. Prihodi od efekata valutne klauzule	235		
664	5. Prihodi od učešća u dobitku zajedničkih ulaganja	236		
669	6. Ostali finansijski prihodi	237		
56	II. FINANSIJSKI RASHODI (239 do 243)	238	0	109
560	1. Fin. rashodi po osnovu odnosa pov. pravnih lica	239		
561	2. Rashodi kamata	240		109
562	3. Negativne kursne razlike	241		
563	4. Rashodi po osnovu valutne klauzule	242		
569	5. Ostali finansijski rashodi	243		
	D. DOBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI (229+231-238) ili (231-238-230)	244		
	Đ. GUBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI (230+238-231) ili (238-229-231)	245	38.362	68.143
67	E. OSTALI PRIHODI I RASHODI I. OSTALI PRIHODI (247 do 256)	246	13.318	840
670	1. Dobici po osnovu prodaje nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme	247	13.318	
671	2. Dobici po osnovu prodaje investicionih nekretnina	248		
672	3. Dobici po osnovu prodaje bioloških sredstava	249		
673	4. Dobici po osnovu prodaje sredstava obustavljenog poslovanja	250		
674	5. Dobici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i HOV	251		
675	6. Dobici po osnovu prodaje materijala	252		840
676	7. Viškovi izuzimajući viškove zaliha učinaka	253		
677	8. Naplaćena otpisana potraživanja	254		
678	9. Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika, koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru revalorizacionih rezervi	255		
679	10. Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi	256		
57	II. OSTALI RASHODI (258 do 267)	257	17.100	43.984

Revizija finansijskih izvještaja za 2016. godinu "ENERGOINVEST-AUTOMATIKA" a.d. Istočno Novo Sarajevo

570	1. Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nemat. sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme	258	17.100	
571	2. Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina	259		
572	3. Gubici po osnovu prodaje i rash. bioloških sred.	260		
573	4. Gubici po osnovu prodaje sr. obustavljenog posl.	261		
574	5. Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i HOV	262		
575	6. Gubici po osnovu prodatog materijala	263		819
576	7. Manjkovi, izuzimajući manjkove zaliha učinaka	264		
577	8. Rashodi po osnovu zaštite od rizika koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru revalorizacionih rezervi	265		
578	9. Rashodi po osnovu ispr. vrijed. i otpisa potraž.	266		
579	10. Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi	267		43.165
	Ž. DOBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (246-257)	268	0	0
	Z. GUBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (257-246)	269	3.782	43.144
68	I. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE I. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (271 do 279)	270	0	0
680	1. Prihodi od usklađivanja vrij. nematerijalnih sred.	271		
681	2. Prihodi od usklađivanja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme	272		
682	3. Prihodi od usklađivanja vrijednosti investicionih nekretnina za koje se obračunava amortizacija	273		
683	4. Prihodi od usklađivanja vrijednosti bioloških sredstava za koje se obračunava amortizacija	274		
684	5. Prihodi od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana i finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	275		
685	6. Prihodi od usklađivanja vrijednosti zaliha materijala i robe	276		
686	7. Prihodi od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih finansijskih plasmana	277		
687	8. Prihodi od usklađivanja vrijednosti kapitala (negativan Goodwill)	278		
689	9. Prihodi od usklađivanja vrijednosti ostale imovine	279		
58	II. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (281 do 289)	280	0	0
580	1. Obezbjeđenje nematerijalnih sredstava	281		

581	2. Obezvredjenje nekretnina, postrojenja i opreme	282		
582	3. Obezvredjenje investicionih nekretnina za koje se obračunava amortizacija	283		
583	4. Obezvredjenje bioloških sredstava za koje se obračunava amortizacija	284		
584	5. Obezvredjenje dugoročnih finansijskih plasmana i finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	285		
585	6. Obezvredjenje zaliha materijala i robe	286		
586	7. Obezvredjenje kratkoročnih finansijskih plasmana	287		
588	Obezvredjenje potraživanja primjenom indirektno metode utvrđivanja otpisa potraživanja	288		
589	8. Obezvredjenje ostale imovine	289		
	J. DOBITAK PO OSNOVU USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (270-280)	290	0	0
	K. GUBITAK PO OSNOVU USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (280-270)	291	0	0
690 i 691	L. Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	292		
590 i 591	LJ. Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	293		
	M. DOBITAK I GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA 1. Dobitak prije oporezivanja (244+268+290+292-293-245-269-291)	294	0	0
	2. Gubitak prije oporezivanja (245+269+291+293-292-244-268-290)	295	42.144	111.287
721	N. TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT 1. Poreski rashodi perioda	296		
722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	297		
723	3. Odloženi poreski prihodi perioda	298		
	NJ. NETO DOBITAK I NETO GUBITAK PERIODA 1. Neto dobitak tekuće godine (294-295-296-297+298)	299	0	0
	2. Neto gubitak tekuće godine (295-294+296+297-298)	300	42.144	111.287
	UKUPNI PRIHODI (201+231+246+270+292)	301	226.439	181.116
	UKUPNI RASHODI (216+238+257+280+293)	302	268.583	292.403
724	O. MEĐUDIVIDENDE I DRUGI VIDOVI RASPODJELE DOBITKA U TOKU PERIODA	303		
	Dio neto dobitka/gubitka koji pripada većinskim vlasnicima	304		
	Dio neto dobitka/gubitka koji pripada manjinskim vlasnicima	305		

Revizija finansijskih izvještaja za 2016. godinu "ENERGOINVEST-AUTOMATIKA" a.d. Istočno Novo
Sarajevo

	Obična zarada po akciji	306		
	Razrijeđena zarada po akciji	307		
	Prosječan broj zap. po osnovu časova rada	308	9	10
	Prosječan broj zap. po osnovu stanja na kraju mjeseca	309	9	10

U Istočnom Sarajevu,
Datum: 20.02.2017.

Lice sa licencom (M.P.)
Novka Vlaški

Lice ovlašćeno za zastupanje
Miodrag Tešanović, dipl.ek.

Revizija finansijskih izvještaja za 2016. godinu "ENERGOINVEST-AUTOMATIKA" a.d. Istočno Novo Sarajevo

Matični broj: 1156730
 Šifra djelatnosti: 77.39
 Naziv privrednog društva, zadruga, drugog
 pravnog lica ili preduzetnika:

Poslovni računi:
 562-012-00003020-62

Enewrgoinvest-automatika a.d.

Sjedište: Istočno Novo Sarajevo

JIB: 4400542270007

IZVJEŠTAJ
 o ostalim dobitcima i gubicima u periodu
 od 01.01. do 31.12.2016. godine

u konvertibilnim markama

Oznaka pozicije	POZICIJA	Oznaka za AOP	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
A	NETO DOBITAK ILI NETO GUBITAK PERIODA (299 ili 300)	400	-42.144	-111.287
I	DOBICI UTVRĐENI DIREKTNO U KAPITALU (402 do 407)	401	85.268	84.788
1	Dobici po osnovu smanjenja revalo. rezervi na stalnim sr., osim HOV raspoloživih za prodaju	402	85.268	84.788
2	Dobici po osnovu promjene fer vr. HOV raspoloživih za prodaju	403		
3	Dobici po osnovu prevođenja fin. izv. inostranog poslovanja	404		
4	Aktuarski dobitci od planova definisanih primanja	405		
5	Efektivni dio dobitka po osnovu zaštite od rizika got. tokova	406		
6	Ostali dobitci utvrđeni direktno u kapitalu	407		
II	GUBICI UTVRĐENI DIREKTNO U KAPITALU (409 do 413)	408	85.268	84.788
1	Gubici po osnovu promjene fer vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju	409		
2	Gubici po osnovu prevođenja fin. izv. inostranog poslovanja	410		
3	Aktuarski gubici od planova definisanih primanja	411		
4	Efektivni dio gubitaka po osnovu zaštite od rizika gotovinskih tokova	412		
5	Ostali gubici utvrđeni direktno u kapitalu	413	85.268	84.788
B	OSTALI DOBITCI ILI GUBICI U PERIODU (401 - 408) ili (408 - 401)	414		
V	POREZ NA DOBITAK KOJI SE ODNOSI NA OSTALE DOBITKE I GUBITKE	415		
G	NETO REZULTAT PO OSNOVU OSTALIH DOBITAKA I GUBITAKA U PERIODU (414 ± 415)	416		
D I	UKUPAN NETO REZULTAT U OBRAČUNSKOM PERIODU UKUPAN NETO DOBITAK U OBR. PERIODU (400 ± 416)	417		
II	UKUPAN NETO GUBITAK U OBR. PERIODU (400 ± 416)	418	-42.144	-111.287

U Istočnom Sarajevu,
 Datum: 20.02.2017.

Lice sa licencom
 Novka Vlaški

(M.P.)

Lice ovlašćeno za zastupanje
 Miodrag Tešanović, dipl.ek.

Revizija finansijskih izvještaja za 2016. godinu "ENERGOINVEST-AUTOMATIKA" a.d. Istočno Novo Sarajevo

Matični broj: 1156730

Šifra djelatnosti: 77.39

Naziv privrednog društva, zadruge, drugog

pravnog lica ili preduzetnika:

Energoinvest-automatika a.d.

Sjedište: Istočno Novo Sarajevo

JIB: 4400542270007

Poslovni računi:

562-012-00003020-62

BILANS TOKOVA GOTOVINE
(Izvještaj o tokovima gotovine)
za period od 01.01. do 31.12.2016. godine

u konvertibilnim markama

Redni broj	POZICIJA	Oznaka za AOP	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
A	TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I	Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (502 do 504)	501	250.219	195.326
1.	Prilivi od kupaca i primljeni avansi	502	249.924	195.326
2.	Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	503		
3.	Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	504	295	
II	Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (506 do 510)	505	243.170	194.583
1.	Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	506	122.108	95.006
2.	Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	507	94.069	76.382
3.	Odlivi po osnovu plaćenih kamata	508		109
4.	Odlivi po osnovu poreza na dobit	509		
5.	Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	510	26.993	23.086
III	Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (501-505)	511	7.049	743
IV	Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (505-501)	512	0	0
B	TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I	Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (514 do 519)	513	0	0
1.	Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	514		
2.	Prilivi po osnovu prodaje akcija i udjela	515		
3.	Prilivi po osnovu prodaje nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i bioloških sredstava	516		
4.	Prilivi po osnovu kamata	517		
5.	Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	518		
6.	Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	519		
II	Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (521 do 524)	520	0	0
1.	Odlivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	521		
2.	Odlivi po osnovu kupovine akcija i udjela	522		
3.	Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i bioloških sredstava	523		

Revizija finansijskih izvještaja za 2016. godinu "ENERGOINVEST-AUTOMATIKA" a.d. Istočno Novo Sarajevo

4.	Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	524		
III	Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (513-520)	525	0	0
IV	Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (520-513)	526	0	0
V	TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I	Priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (528 do 531)	527	0	0
1.	Prilivi po osnovu povećanja osnovnog kapitala	528		
2.	Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	529		
3.	Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	530		
4.	Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	531		
II	Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (533 do 538)	532	0	0
1.	Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija i udjela	533		
2.	Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	534		
3.	Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	535		
4.	Odlivi po osnovu finansijskog lizinga	536		
5.	Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	537		
6.	Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	538		
III	Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (527-532)	539	0	0
IV	Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (532-527)	540	0	0
G	UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (501+513+527)	541	250.219	195.326
D	UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (505+520+532)	542	243.170	194.583
Đ	NETO PRILIV GOTOVINE (541-542)	543	7.049	743
E	NETO ODLIV GOTOVINE (542-541)	544	0	0
Ž	GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	545	2.183	1.440
Z	POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	546		
I	NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	547		
J	GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (545+543-544+546-547)	548	9.232	2.183

U Istočnom Sarajevu,
Datum: 20.02.2017.

Lice sa licencom
Novka Vlaški

(M.P.)

Lice ovlašćeno za zastupanje
Miodrag Tešanović, dipl.ek.

Matični broj: 1156730

Šifra djelatnosti: 77.39

Naziv privrednog društva, zadruga, drugog pravnog lica ili preduzetnika:

Energoinvest-automatika a.d.

Sjedište: Istočno Novo Sarajevo

JIB: 4400542270007

Poslovni računi:

562-012-00003020-62

*Izveštaj o promjenama u kapitalu
za period koji se završava na dan 31.12.2016. godine*

u KM

Redni broj	Vrsta promjene u kapitalu	Dio kapitala koji pripada vlasnicima matičnog privrednog društva							Manjinski interes	UKUPNI KAPITAL
		Oznaka AOP	Aksijski kapital i udjeli u društvu sa ograničen. odgovorn.	Revalorizacione rezerve (MRS 16, MRS 21 i MRS 38)	Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	Ostale rezerve (emisiona premija, zakonske i statutarne rezerve, zaštita gotovinskih tokova)	Akumulisani neraspoređeni dobitak / nepokriveni gubitak	Ukupno		
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>
1	Stanje na dan 01.01.2015. god.	901	1.876.993	6.099.496			-1.294.213	6.682.276		6.682.276
2	Efekte promjena u računovodstvenim politikama	902								
3	Efekte ispravke grešaka	903								
4	Ponovo iskazano stanje na dan 01.01.2015. god. (901 ± 902 ± 903)	904	1.876.993	6.099.496			-1.294.213	6.682.276		6.682.276
5	Efekte revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	905								
6	Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	906								
7	Kursne razlike nastale po osnovu preračuna finansijskih izvještaja u drugu funkcionalnu valutu	907								
8	Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	908					-111.287	-111.287		-111.287
9	Neto dobitci/gubici perioda priznati direktno u kapitalu	909		-84.788			84.788	0		0
10	Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobitka i pokriće gubitka	910								

Redni broj	Vrsta promjene u kapitalu	Dio kapitala koji pripada vlasnicima matičnog privrednog društva							Manjinski interes	UKUPNI KAPITAL
		Oznaka AOP	Aksijski kapital i udjeli u društvu sa ograničen. odgovorn.	Revalorizacione rezerve (MRS 16, MRS 21 i MRS 38)	Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	Ostale rezerve (emisiona premija, zakonske i statutarne rezerve, zaštita gotovinskih tokova)	Akumulisani neraspoređeni dobitak / nepokriveni gubitak	Ukupno		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	Emisija akcijskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenje osnovnog kapitala	911								
12	Stanje na dan 31.12.2015. god. / 01.01.2016. god. (904 ± 905 ± 906 ± 907 ± 908 ± 909 - 910 + 911)	912	1.876.993	6.014.708			-1.320.712	6.570.989		6.570.989
13	Efeti promjena u računovodstvenim politikama	913								
14	Efeti ispravke grešaka	914								
15	Ponovo iskazano stanje na dan 01.01.2016. god. (912 ± 913 ± 914)	915	1.876.993	6.014.708			-1.320.712	6.570.989		6.570.989
16	Efeti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	916								
17	Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	917								
18	Kursne razlike nastale po osnovu preračuna finansijskih izvještaja u drugu funkcionalnu valutu	918								
19	Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	919					-42.144	-42.144		-42.144
20	Neto dobitci/gubici perioda priznati direktno u kapitalu	920		-85.268			85.268			
21	Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobitka i pokriće gubitka	921								
22	Emisija akcijskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenje osnovnog kapitala	922								
23	Stanje na dan 31.12.2016. god. (915 ± 916 ± 917 ± 918 ± 919 ± 920 - 921 + 922)	923	1.876.993	5.929.440			-1.277.588	6.528.845		6.528.845

U Istočnom Sarajevu
Dana: 20.02.2017.

Lice sa licencom
Novka Vlaški

Direktor
Miodrag Tešanović, dipl. ek.

Naziv privrednog društva, zadruge, drugog
pravnog lica ili preduzetnika
Energoinvest-automatika a.d.
Matični broj: 1156730
Šifra djelatnosti: 77.39
Sjedište: Istočno Novo Sarajevo
JIB: 4400542270007

Poslovni računi:
562-012-00003020-62

ANEKS

Dodatni računovodstveni izvještaj
za period od **01.01. do 31.12.2016. godine**

Iznosi u konvertibilnim markama

Grupa računa /račun	O P I S	Oznaka za AOP	I z n o s	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
010	Ulaganja u istraživanja i razvoj (dugovni promet bez početnog stanja)	601		
201 i dio 200	Kupci iz RS i kupci - povezana pravna lica iz RS (dugovni promet bez početnog stanja)	602	264.933	212.725
202 i dio 200	Kupci iz F BiH i kupci - povezana pravna lica iz F BiH (dugovni promet bez početnog stanja)	603		
203 i dio 200	Kupci iz BD BiH i kupci - povezana pravna lica iz BD BiH (dugovni promet bez početnog stanja)	604		
432 i dio 431	Dobavljači iz RS i dobavljači - povezana pravna lica iz RS (potražni promet bez početnog stanja)	605	124.995	114.250
433 i dio 431	Dobavljači iz F BiH i dobavljači - povezana pravna lica iz F BiH (potražni promet bez početnog stanja)	606	900	9.789
434 i dio 431	Dobavljači iz BD BiH i dobavljači - povezana pravna lica iz BD BiH (potražni promet bez početnog stanja)	607		
601 i dio 600	Prihodi od prodaje robe u RS i prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima u RS	608	130	2.104
602 i dio 600	Prihodi od prodaje robe u F BiH i prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima u F BiH	609		
603 i dio 600	Prihodi od prodaje robe u BD BiH i prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima u BD BiH	610		
dio 61	Prihodi od prodaje proizvoda	611		
dio 61	Prihodi od prodaje usluga	612		
611 i dio 610	Prihodi od prodaje učinaka u RS i prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima u RS	613		
612 i dio 610	Prihodi od prodaje učinaka u F BiH i prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima u F BiH	614		
613 i dio 610	Prihodi od prodaje učinaka u BD BiH i prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima u BD BiH	615		
dio 611	Prihodi od prodaje usluga u Republici Srpskoj	616		
dio 612	Prihodi od prodaje usluga u Federaciji BiH	617		
dio 613	Prihodi od prodaje usluga u Brčko Distriktu BiH	618		

Revizija finansijskih izvještaja za 2016. godinu "ENERGOINVEST-AUTOMATIKA" a.d. Istočno Novo Sarajevo

65	OSTALI POSLOVNI PRIHODI (620+623+624+625+626+627+628)	619	212.991	178.172
650	a) prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, podsticaja i slično	620		
dio 650	Od toga: prihodi po osnovu subvencija na proizvode (sub. koje se mogu prikazati po jedinici proizvoda, npr. vozna karta, brašno, hljeb, mlijeko i dr.)	621		
dio 650	Prihodi po osnovu subv. na proizvodnju* (na zapošlj., platu, kamatnu stopu, za smanjenje zagađenja i dr.)	622		
651	b) Prihod od zakupnina	623	212.991	178.172
652	v) Prihod od donacija	624		
653	g) Prihod od članarina	625		
654	d) Prihod od tantijema i licenciranih prava	626		
655	đ) Prihod iz namjenskih izvora finan. (iz budžeta, fondova i dr.)	627		
659	e) Ostali poslovni prihodi po drugim osnovama	628		
66+67	FINANSIJSKI I OSTALI PRIHODI	629	13.318	840
dio 660	Od toga: prihodi od učešća u dobiti (dividendi)	630		
dio 670	Dobici po osnovu prodaje nekr., postrojenja i opreme	631	13.318	840
678	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru revalorizacionih rezervi	632		
51	TROŠKOVI MATERIJALA	633	43.999	43.353
513	Od toga: troškovi goriva i energije	634	42.331	35.724
52	TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA	635	81.143	73.360
522 + 523	Troškovi bruto naknada članovima upravnog, nadzornog, odbora za reviziju i dr.	636		
525	Troškovi zaposlenih na službenom putu	637		
dio 525	Od toga: dnevnice	638		
53	TROŠKOVI PRIZVODNIH USLUGA (640+641+642+643+644+645+646+647)	639	18.941	19.229
530	a) Troškovi usluga na izradi učinaka	640		
531	b) Troškovi transportnih usluga	641	2.393	2.531
dio 532	v) Troškovi za usluge tek. održavanja osn. sredstava	642	12.506	13.002
dio 532	g) Troškovi za usluge inv. održavanja osn. sredstava	643		
533	d) Troškovi zakupa	644		
534+535	đ) Troškovi sajмова, reklame i propagande	645	238	150
536+537	e) Troškovi istraž. i razvoja koji se ne kapitalizuju	646		
539	ž) Troškovi ostalih usluga	647	3.804	3.546
dio 539	Od toga: bruto iznosi naknada po ugovorima sa fizičkim licima van radnog odnosa	648		
55	NEMATERIJALNI TROŠKOVI (650+653+654+655+656+657+658+659)	649	14.871	18.284
550	a) Troškovi neproizvodnih usluga	650	6.759	6.980
dio 550	Od toga: troškovi stručnog obrazovanja i usavršavanja zaposlenih	651		
dio 550	Od toga: bruto iznosi naknada po ugovorima sa fizičkim licima van radnog odnosa	652		
551	b) Troškovi reprezentacije	653	533	708

Revizija finansijskih izvještaja za 2016. godinu "ENERGOINVEST-AUTOMATIKA" a.d. Istočno Novo Sarajevo

552	v) Troškovi premije osiguranja	654	108	240
553	g) Troškovi platnog prometa	655	1.573	2.414
554	d) Troškovi članarina	656	91	73
dio 555	đ) Troškovi poreza na proizvode, carine, boravišne takse, porez na igre na sreću i sl.	657		589
dio 555	e) Troškovi poreza na proizvodnju**, na imovinu, na zemljište, za korišćenje voda i šuma, za protivpožarnu zaštitu i sl.	658	3.200	4.087
559	ž) Ostali nematerijalni troškovi	659	2.607	3.193
	OBAVEZE I POTRAŽIVANJA	660		
47, osim 479	Obračunati (fakturisani) porez na dodatu vrijednost (kumulativan promet konta)	661	38.494	30.790
27, osim 279	Ulazni porez na dodatu vrijednost (kumulativan promet konta)	662	20.370	16.666
479	Obaveze sa PDV po osnovu razlike između akontacionog i obračunatog PDV-a (saldo konta)	663		
279	Potraživanja po osnovu razlike između akontacionog i obračunatog PDV-a (saldo konta)	664	6.946	7
271	PDV plaćen pri uvozu (kumulativan promet konta)	665		
484	Obaveze sa PDV plaćen pri uvozu (kumulativan promet konta)	666		
480	Obaveze sa akcize (kumulativan promet konta)	667		
nema konta	Prihodi ostvareni na bazi podugovaranja	668		
nema konta	Plaćanja podugovaračima za rad, isporučene proizvode i usluge	669		
nema konta	Ukupan broj odrađenih časova rada (efektivni časovi rada bez bolovanja, godišnjih odmora, državnih praznika i sl.)	670	17.792	19.200

* Subvencije na proizvodnju predstavljaju subvencije koje se ne mogu iskazati po jedinici proizvoda ili usluge.

** Porezi na proizvodnju uključuju sve poreze koji terete izvještajni entitet zbog angažovanja u proizvodnji, nezavisno od količine ili vrijednosti proizvedenih dobara ili usluga.

U Istočnom Sarajevu,
Datum: 20.02.2017.

Lice sa licencom (M.P.)
Novka Vlaški

Lice ovlašteno za zastupanje
Miodrag Tešanović, dipl.ek.

NAPOMENE za popunjavanje Aneksa - Dodatnog računovodstvenog izvještaja:

Za izračunavanje i analizu mikroekonomskih agregatasa, pored podataka iz obrazca Bilans stanja - Izvještaja o finansijskom položaju na kraju perioda i Bilansa uspjeha neophodni i podaci iz Aneksa - Dodatnog računovodstvenog izvještaja.

Prilikom popunjavanja obrazca Aneksa podaci se unose na određene pozicije označene u koloni 2 obrazca, odnosno oznake za AOP u koloni 3, sa računa i grupa računa označenih u koloni 1 na sledeća dva načina:

1. Pojedine stavke, prikazane u Bilansu uspjeha u ukupnom iznosu, u Aneksu se prikazuju razčlanjeno, odnosno analitički. Na primjer:

- prihodi od prodaje učinaka iz Bilansa uspjeha (AOP 206) u Aneksu je razčlanjen na prihod od prodaje proizvoda (AOP 611) i prihod od prodaje usluga (AOP 612),

- troškovi poreza prikazani su u Bilansu uspjeha u ukupnom iznosu (AOP 227), u Aneksu se prikazuju odvojeno kao: troškovi poreza na proizvode (AOP 657) i troškovi poreza na proizvodnju (AOP 658), bez ukupnog iznosa.

U troškove poreza na proizvode ulaze carine, boravišne takse, porez na igre na sreću i slično. Ovi porezi zavise od količine ili vrijednosti proizvedenih proizvoda ili usluga.

Porez na proizvodnju uključuje sve poreze koji terete izvještajni entitet zbog angažovanja u proizvodnji, nezavisno od količine ili vrijednosti proizvedenih dobara i usluga. Ovi porezi uključuju naknade za šume, vode, protivpožarnu zaštitu, protivgradnu zaštitu i sl.

2. Sa druge strane, ako je kod neke pozicije u koloni 2 obrazca Aneksa navedeno: "od toga", znači da strukturu tih stavki, prihoda ili rashoda, čini više dijelova od kojih se u Aneksu zahtjevaju samo pojedini.

Na primjer: na poziciju AOP 620 - Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, podsticaja i slično, potrebno je unijeti cjelokupni iznos sa računa 650, a dalje se traže samo podaci o prihodima po osnovu subvencija na proizvode (AOP 621 - od toga: prihodi po osnovu subvencija na proizvode (subvencije koje se mogu prikazati po jedinici proizvoda, npr. vozna karta, brašno, hljeb, mlijeko i dr.)) i podaci o prihodima po osnovu subvencija na proizvodnju

(AOP - 622 - od toga: prihodi po osnovu subvencija na proizvodnju (na zapošljavanje, platu, kamatnu stopu, za smanjenje zagađenja i dr.).

Subvencije na proizvode obuhvataju subvencije koje se mogu prikazati po jedinici proizvoda, tj. iznos ovih subvencija zavisi od obima proizvodnje.

Subvencije na proizvodnju su subvencije na zapošljavanje (npr. zapošljavanje invalida), na platu, kamatnu stopu i slično, odnosno ne zavise direktno od obima proizvodnje

6. ZAHTEJEVANE KVALITATIVNE KARAKTERISTIKE I OGRANIČENJA

6.1. Zahtjevane kvalitativne karakteristike finansijskih izvještaja

Kvalitativne karakteristike su svojstva koja informacije prikazane u finansijskim izvještajima čine korisnim. Četiri osnovne kvalitativne karakteristike jesu *razumljivost, relevantnost, pouzdanost i uporedivost*.

6.1.1. Razumljivost:

Osnovni kvalitet informacija koje se iznose u finansijskim izvještajima jeste da budu razumljive onima koji ih koriste. Da bi se to postiglo, pretpostavlja se da korisnici posjeduju izvjesa znanja o poslovnim i ekonomskim aktivnostima, kao i računovodstvena znanja, i da su spremni da pažljivo prouče informacije sadržane u finansijskim izvještajima. Međutim, informacije o složenim pitanjima koje bi trebalo da budu sastavni dio finansijskih izvještaja s obzirom na njihov značaj za donošenje poslovnih odluka od strane korisnika, ne bi trebalo da budu izostavljene iz izvještaja samo zbog toga što bi nekim korisnicima bile teško razumljive.

6.1.2. Relevantnost:

Da bi informacije bile korisne, one moraju biti relevantne za potrebe donošenja poslovnih odluka korisnika. Informacije se smatraju relevantnim kada utiču na poslovne odluke korisnika, pružajući im pomoć pri procjeni prošlih, sadašnjih i budućih događaja, potvrđujući, ili ispravljajući njihove procjene iz prošlosti.

Uloge predviđanja i potvrđivanja informacija međusobno su povezane. Na primer, informacije o tekućem nivou i strukturi aktive u posjedu može biti od koristi prilikom nastojanja korisnika da predvidi mogućnost pravnog lica da iskoristi prilike koje mu se pružaju, kao i njegovu sposobnost da reaguje u različitim situacijama. Iste informacije posjeduju ulogu potvrđivanja prošlih predviđanja, o, na primer, strukturi pravnog lica ili ishodu planiranih poslovnih aktivnosti.

Informacije o finansijskoj poziciji i performansama u prošlosti se često koriste kao osnova za predviđanje buduće finansijske pozicije i učinka, kao i drugih oblasti za koje su korisnici direktno zainteresovani, poput isplata dividendi i zarada, promjene cijena hartija od vrijednosti i mogućnost pravnog lica da blagovremeno ispuni svoje obaveze. Da bi informacija omogućila bilo kakvo predviđanje, ne mora biti u formi eksplicitne prognoze.

Međutim, mogućnost predviđanja na osnovu finansijskih izvještaja je poboljšana načinom na koji su informacije o prošlim transakcijama i događajima prikazane. Na primer, korisnici će lakše moći da zasnuju svoj stav ako su u bilansu uspjeha zasebno objelodanjene neobične, abnormalne i rijetke stavke koje se tiču prihoda ili rashoda.

6.1.3. Pouzdanost:

Da bi bile korisne, informacije moraju da budu pouzdane. Informacija se smatra pouzdanom kada nema materijalnih grešaka i kada je nepristrasna, i u koju se korisnici mogu pouzdati da vjerno prikazuju ono što predstavlja ili bi se moglo razložno očekivati da predstavlja.

Informacija može biti relevantna ali toliko nepouzdana po prirodi ili načinu prezentovanja da njeno evidentiranje može biti potencijalno varljivo. Na primer, ukoliko je punovažnost i iznos tužbe za nanijetu štetu koja je predmet sudskog spora osporena, možda pravno lice u bilansu stanja ne bi trebalo da evidentira pun iznos tužbe, mada bi trebalo da objelodani iznos i okolnosti tužbe.

6.1.4. Uporedivost:

Korisnici treba da budu u mogućnosti da uporede finansijske izvještaje pravnog lica sa protokom vremena, kako bi mogli da identifikuju razvoj u finansijskom položaju i uspješnosti pravnog lica. Korisnici moraju da budu u mogućnosti da uporede finansijske izvještaje različitih pravnih lica, kako bi procijenili njihov relativni finansijski položaj, uspješnost i promjene u finansijskom položaju. Stoga vrednovanje i prikazivanje finansijskog efekta sličnih transakcija i drugih događaja, mora biti dosledno u okviru jednog pravnog lica i tokom dužeg niza perioda za jedno pravno lice, a takođe mora biti dosledno i za različita pravna lica.

Važna implikacija kvalitativne karakteristike uporedivosti jeste to što su korisnici informisani o računovodstvenim politikama primenjenim u pripremanju finansijskih izvještaja, bilo kakvim izmjenama navedenih politika i njihovim efektima. Korisnici moraju biti u mogućnosti da identifikuju razlike između računovodstvenih politika sličnih transakcija i drugih događaja korišćenih od strane istog pravnog lica u raznim periodima, i korišćenih od strane drugih pravnih lica. Usklađenost sa Međunarodnim računovodstvenim standardima, uključujući objelodanjivanje računovodstvenih politika korišćenih od strane pravnog lica, može olakšati postizanje uporedivosti.

Potrebu za uporedivošću ne treba zamjenjivati sa samom jednobraznošću i ne bi smjelo da se dopusti da postane prepreka za uvođenje poboljšanih računovodstvenih standarda. Nije prihvatljivo za jedno pravno lice da nastavi s računovodstvenim obuhvatanjem transakcija na stari način, ako usvojena politika više nije u skladu s kvalitativnim obeležjima relevantnosti i pouzdanosti. Takođe, nije dobro za pravno lice da ne mijenja svoju računovodstvenu politiku, ako postoje relevantnije i pouzdanije alternative. Radi toga što korisnici žele da porede finansijski položaj, uspješnost i promjene u finansijskom

položaju pravnih lica tokom vremena, važno je da finansijski izvještaji pokažu uporedne informacije za prethodne periode.

6.2. Ograničenja u pogledu ispunjavanja kvalitativnih zahtjeva

6.2.1. Blagovremenost:

Ako dođe do nepotrebnog kašnjenja u izvještavanju, informacije sadržane u finansijskim izvještajima gube svoju važnost. Rukovodstvo bi možda trebalo da iznađe ravnotežu između relativne vrijednosti blagovremenog izvještavanja i pribavljanja pouzdanih informacija. Da bi se informacije blagovremeno pružile, često može biti neophodno da se izvještaj izda prije nego što svi aspekti transakcije i drugih događaja budu poznati i na taj način mu se umanju pouzdanost. Nasuprot tome, ako se izvještavanje odlaže dok svi aspekti ne postanu poznati, informacije mogu biti veoma pouzdane ali od male koristi za korisnike koji su u međuvremenu morali da donesu odluke. Da bi se postigla ravnoteža između relevantnosti i pouzdanosti, najpre treba utvrditi kako na najbolji način da se zadovolje potrebe korisnika prilikom donošenja ekonomskih odluka.

6.2.2. Ravnoteža između koristi i troška:

Ravnoteža između koristi i troška više je ograničenje nego kvalitativno obilježje. Koristi koje proizilaze iz informacija trebalo bi da prevaziđu troškove njihove pripreme. Međutim, procjena koristi i troškova u osnovi je proces prosuđivanja. Štaviše, troškove ne snose uvijek oni korisnici koji uživaju korist. U koristima mogu takođe uživati i drugi korisnici, pored onih za koje se informacije pripremaju. Na primer, pribavljanje dodatnih informacija kreditorima može pravnom licu smanjiti troškove zaduživanja. Stoga je teško u svakom pojedinačnom slučaju primijeniti test analize troškova i koristi. Pored toga, ova ograničenja treba da imaju u vidu posebno oni koji utvrđuju standarde, kao i oni koji pripremaju i koriste finansijske izvještaje.

6.2.3. Ravnoteža između kvalitativnih obilježja:

U praksi je ravnoteža između kvalitativnih obilježja često neophodna. Uopšte gledano, cilj je postići odgovarajuću ravnotežu između kvalitativnih obilježja, kako bi se postigao cilj finansijskih izvještaja. Relativna važnost kvalitativnih obilježja u različitim slučajevima jeste stvar profesionalnog prosuđivanja.

7. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

7.1. Osnivanje i registracija

"ENERGOINVEST-AUTOMATIKA" a.d. Srpsko Sarajevo, Vuka Karadžića, upisano je u sudski registar kod Osnovnog suda u Srpskom Sarajevu od 23.10.2001.godine (Broj registarskog uložka suda 1-167, oznaka i broj Rešenja: U:377/01) kada je upisana promjena svojine državnog kapitala u Preduzeću u skladu sa odredbama "Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzeću".

Uz prijavu su (prema navedenom Rešenju) dostavljeni:

1. Obaveštenje o izvršenoj privatizaciji državnog kapitala,
2. Program privatizacije državnog kapitala,
3. Odluka o promjeni oblika organizovanja
4. Statut akcionarskog društva ,
5. Odluka o izboru Upravnog odbora i nadzornog odbora Društva,
6. Odluka o imenovanju Direktora,
7. Tekst oglasa,
8. Dokaz o uplati sudske takse.

7.2. Osnovni identifikacioni podaci

1. Firma: „ENERGOINVEST – AUTOMATIKA“ a.d. Istočno Novo Sarajevo
2. Skraćeni naziv: “ENERGOINVEST- AUTOMATIKA“ a.d.
3. Sjedište: Istočno Novo Sarajevo, Vuka Karadžića broj 28
4. Odgovornost: Odgovara cjelokupnom imovinom, (potpuna odgovornost)
5. Matični broj: 01156730
6. Šifra djelatnosti: 77.39 – Iznajmljivlje i davanje u zakup (lizing) ostalih mašina, opreme i materijalnih dobara¹
7. Oblik organizovanja: Akcionarsko društvo
8. Oblik svojine: Mješovita
9. JIB: 4400542270007 (Potvrda o registraciji broj: 06/1.07/0801-053-06-299/09 od 03.09.2009. godine)
10. IB: 400542270007 (Potvrda broj 04/1-UPJR/1-5290-2/07 od 11.07.2007. godine)
Svoje finansijsko poslovanje Društvo obavlja preko žiro računa: 5620120000302062 i deviznog računa: BA 395620128047305177– NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka.
Na dan 31.12.2016. godine Društvo je zapošljavalo 9 radnika: 1 VSS, 1 VKV, 5 SSS, 1 KV, 1 NK.

7.3. Akcije i akcionari Društva

Obavještenjem o izvršenoj privatizaciji Direkcije za privatizaciju Republike Srpske od 15.06.2001. godine utvrđena je struktura kapitala Preduzeća:

¹ Prema Obavještenju o razvrstavanju jedinice razvrstavanju poslovnog subjekta po djelatnostima APIF-a broj: SA-S- 86/15 od 29.04.2015. godine.

Opis	% Učešća u ukupnom kapitalu	Vrijednost kapitala	Broj akcija
Interni dioničari	0	0	0
Vaučer ponuda ²	54,999992	1.032.346	1.032.345
Penzioni fond	9,999984	187.699	187.699
Fond za restituciju	5,000019	93.850	93.850
Gotovinske prodaje	0	0	0
Državni kapital	30,000005	563.098	563.099
Trajni ulozi	0	0	0
Ukupno	100,000000	1.876.993	1.876.993

Statutom je predviđeno da osnovni kapital Društva (član 17.) iznosi 1.876.993 KM utvrđen po početnom bilansu na dan 30.06.1998. godine, što odgovara iznosu iz pomenutog obavještenja.

Prema Rješenju Osnovnog suda u Srpskom Sarajevu od 21.10.2001. godine kao osnivači Društva upisani su:

Redni broj	Firma, odnosno naziv i sjedište, oznaka registra i broj registarskog upisa, matični broj i broj računa osnivača, odnosno ime i adresa, lični broj i broj lične karte osnivača i člana	Broj i datum akta o osnivanju	Ukupan iznos uloga osnivača i člana	Vrsta i obim odgovornosti za obaveze subjekta upisa
1	Vaučer ponuda spisak akcionara	144/99 од 20.06.2001.	1.032.346 KM (54,999992 %)	do visine akcionarskog kapitala
2	Penzioni fond		187.699 KM (9,999984 %)	Isto
3	Fond za restituciju		93.850 KM (5,000019 %)	Isto
4	Državni kapital		536.099 KM (30,000005 %)	Isto
Ukupno			1.876.993 KM (100,000000 %)	

Ukupna vrijednost osnovnog kapitala je 1.876.993 KM.

Aktuelnim izvodom iz sudskog registra Okružnog privrednog suda Istočno Sarajevo od 29.04.2015. godine osnivači Društva upisani su akcionari prema spisku Centralnog registra za hartije od vrijednosti AD Banja Luka od 15.06. 2012. godine i ukupna vrijednost kapitala iznosi 1.876.993 KM. Izvještaj centralnog registra Društvo ima na dan 06.12.2016. godine.

² Podaci su u cijelosti preuzeti iz navedenog Obavještenja uključujući i neslaganje kod vrijednosti kapitala i broja akcija kod vaučer ponude i državnog kapitala.

7.4. Djelatnost Društva

Statutom "ENERGOINVEST-AUTOMATIKA" a.d. Istočno Novo Sarajevo (član 14.) iz 2012. godine je utvrđena djelatnost i ista je upisana u Rješenje o upisu u sudski registar od 29.04.2015. godine.

7.5. Zaposlenost i kadrovska struktura

Prema podacima iz Bilansa uspjeha za posmatrani period Društvo je iskazalo prosječan broj zaposlenih kako slijedi:

<i>Osnov izračunavanja</i>	<i>2013. godina</i>	<i>2014. godina</i>	<i>2015. godina</i>	<i>2016. godina</i>
Prosječan broj zaposlenih u periodu na osnovu sati rada	10	10	10	9
Prosječan broj zaposlenih u periodu na osnovu stanja na kraju mjeseca	10	10	10	9

8. OSNOV ZA REVIZIJU

8.1. Predmet i cilj revizije

Revizija je planirana i provedena na osnovu *Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, Kodeksa etike i Međunarodnih standarda revizije* koji zahtjevaju da se revizija planira i izvrši na način koji omogućava da se u razumnoj mjeri može utvrditi da računovodstveni izvještaji, koji su predmet revizije, ne sadrže pogrešne, materijalno značajne informacije. Obzirom da se revizija provodi na bazi izabranog uzorka, te da u računovodstvu Društva postoje inherentna ograničenja, napominjemo da postoji mogućnost neotkrivanja materijalno značajnih grešaka.

Predmet revizije su finansijski izvještaji *ENERGOINVEST-AUTOMATIKA a.d. Istočno Novo Sarajevo* sastavljeni na dan 31.12.2016. godine.

Cilj revizije je da se omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li ovi izvještaji, u materijalno značajnom pogledu objektivno i istinito prikazuju finansijsko i imovinsko stanje Društva na dan 31.12.2016. godine, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa Računovodstvenim standardima Republike Srpske i važećim propisima, kao i rezultate poslovanja, imajući pri tome u vidu i ograničenja koja proizilaze iz definisanih rješenja Zakona o preduzećima koji se primjenjuje u izvještajnom periodu.

8.2. Normativna osnova izvještavanja

8.2.1. Osnova za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Društvo danas posluje prema odredbama *Zakona o privrednim društvima* ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 127/08, 58/09, 100/11 i 67/13). Finansijski izvještaji za 2016. godinu sastavljeni su na osnovu:

1. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 94/15),
2. Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama,
3. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 45/16),

U postupku sastavljanja i prezentacije finansijskih izvještaja uvažavana su djelimična odstupanja koja postoje između lokalnih računovodstvenih propisa i zahtjeva MRS i MSFI, te nedostatak ambijenta za potpunu primjenu standardima zahtjevanih rješenja, prije svega:

- Primjena MRS 32: *Finansijski instrumenti: prezentacija* i MRS 39: *Finansijski instrumenti: priznavanje i odmjeravanje*, u dijelu koji se odnose na razvijenost finansijskog tržišta, stabilnost i likvidnost u prometu finansijskim instrumentima, raspoloživost tržišnih informacija i sl. a u vezi sa mogućnošću utvrđivanja fer vrijednosti finansijskih sredstava i finansijskih obaveza .

U Notama – zabilješkama uz finansijski izvještaj navedeno je da su finansijski izvještaji Društva sastavljeni u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima.

8.2.2. Normativna osnova

Sastavljanju finansijskih izvještaja prethodile su pripremne aktivnosti koje proizilaze iz računovodstvenih propisa i standarda, kao što su popis, konfirmacije salda i sl.

Finansijski izvještaji Društva za 2016. godinu predstavljaju glavni izvor finansijskih informacija za njihove korisnike, prije svega za upravu, osnivača i poslovne partnere. Zbog toga je važna podloga, odnosno okvir po kojima se vrši prikupljanje, obrada, evidentiranje i prezentovanje finansijskih informacija u vezi sa obavljenim transakcijama i poslovnim događajima u Društvu. Očekivanje je da su prezentirani računovodstveni izvještaji u osnovi sastavljeni u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske. To su:

- "*Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske*" ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 94/15),
- „*Zakon o privrednim društvima*“ ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 127/08, 58/09, 100/11 i 67/13),

- "Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike" ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 108/15),
- „Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike“ ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 63/16),
- „Pravilnik o sadržini i formi obrazca Izvještaja o promjenama na kapitalu“ ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 63/16),
- „Pravilnik o dodatnom računovodstvenom izvještaju – Aneksu“ ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 49/15),
- "Uputstvu o načinu evidentiranja i iskazivanja novčanih vrednosti u konvertibilnim markama" od 21.07.1998. godine,
- „Pravilnikom o načinima i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem“ ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 45/16),
- *Drugi propisi.*

Tokom revizije utvrđeno je da se računovodstveni podaci, po sistemu dvojnog knjigovodstva, hronološki evidentiraju u dnevniku, glavnoj knjizi i pomoćnim knjigama koje Društvo vodi.

Finansijski izvještaji za period koji se završava na dan 31.12.2016. godine sastavljeni su i prezentovani u formatu koji obezbeđuje minimum potrebnih informacija, sadrže sve komponente saglasno zahtjevima standarda i imaju osnovna kvalitativna obilježja: *razumljivost, pouzdanost i uporedivost* zahtjevanih Okvirom opštih pravila – principa za sastavljanje i objavljivanje finansijskih izvještaja, na koji način te izvještaje čine upotrebljivim za korisnike.

U Napomenama uz finansijske izvještaje navedeno je da su korišćeni sledeći standardi:

- MRS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja,
- MRS 2 Zalihe,
- MRS 7 Izvještaj o novčanim tokovima,
- MRS 8 Neto dobitak perioda, osnovne greške i promjene računovodstvenih politika,
- MRS 16 Nekretnine, postrojenja, oprema,
- MRS 18 Prihodi,
- MRS 24 Objelodanjivanje o povezanim stranama,
- MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva,
- MRS 38 Nematerijalna sredstva.

Pored navedenih MRS, za izradu finansijskih izvještaja korišćeni su: Zakon o akcizama i porezu na promet, Zakon o porezu na dobit, Zakon o porezu na dohodak, Zakon o doprinosima, Zakon o privrednim društvima, kao i drugi propisi koji su važili u toku 2016. godine.

Finansijski izvještaji su pretežno zasnovani na načelu nabavne vrijednosti.

Kod sastavljanja finansijskih izvještaja korištene su finansijske politike koje je donijela uprava društva, a u skladu sa svojim statutarnim ovlaštenjima.

Podaci u finansijskim izvještajima iskazani su u konvertibilnim markama bez decimala.

8.3. Sistem internih kontrola

Prema Međunarodnom Standardu Revizije – 400: *Ocene rizika i interna kontrola*, sistem interne kontrole označava sve politike i postupke koje je rukovodstvo pravnog lica prihvatilo radi pomoći u postizanju svojih ciljeva u smislu obezbeđenja da se, u mjeri u kojoj je to moguće, uredno i efikasno obavlja poslovanje pravnog lica, što uključuje pridržavanje politike rukovodstva, očuvanje integriteta sredstava, sprečavanje i otkrivanje kriminalnih radnji i grešaka, tačnost i potpunost računovodstvenih evidencija i blagovremeno sagledavanje pouzdanih finansijskih informacija.

Procjena rada interne kontrole i procjena kontrolnog rizika značajan je dio aktivnosti u postupku revizije finansijskih izvještaja. Razumjevanje interne kontrole Društva određuje strukturu i prirodu plana revizije i intenzitet testiranja. Interna kontrola kao skup postupaka koje oblikuje uprava, rukovodstvo i drugi zaposleni, ima za cilj da se stekne razumno uverenje u pogledu ostvarivanja ciljeva sledećih područja:

- rezultata poslovanja,
- pouzdanosti finansijskog izvještavanja i
- usklađenosti sa primjenjivanim zakonskim i drugim propisima³.

Funkcionisanje sistema internih kontrola (kao skupa pravila i postupaka koje uprava koristi da bi zaštitila imovinu i osigurala tačnost i pouzdanost računovodstvenih evidencija, kao i kontrola efikasnosti poslovanja, dosljednost u provođenju ustanovljene poslovne politike) u Društvu posmatrano je sa dva aspekta i to normativnog i funkcionalnog.

Da bi se u Društvu zaokružila normativna osnova u navedenom smislu potrebno je donijeti i normativna akta kao što su:

- ***Osnovna načela, zadaci i kodeks rada Odjeljenja interne revizije Društva.***

Sa aspekta izrade i revizije godišnjih finansijskih izvještaja značajna pitanja koja moraju imati poseban status u provođenju kontrolne funkcije jesu, primjera radi:

- ***obaveza revizije računovodstvenih izvještaja i vršenja računovodstvenog nadzora i***
- ***interne računovodstvene kontrole.***

³ Bez obzira na to kako je definisana i uspostavljena interna kontrola u Društvu (ako jeste), ona kao osnovni cilj ima preventivno sprečavanje nastajanja grešaka u poslovanju u dva osnovna aspekta: greške u poslovanju sredstvima i greške u finansijskom izveštavanju.

Isto tako, u navedenim aktima bi se, primjera radi, mogla definisati rješenja po kojima bi svaka poslovna promjena odnosno transakcija, da bi bila pouzdana i vjerodostojna, trebalo da prođe kroz četiri odvojene faze i to:

- *da je propisano odobravanje takve poslovne promjene,*
- *da bude odobreno od nadležnog rukovodioca,*
- *da bude izvršena i*
- *da je evidentirana u poslovnim knjigama.*

U cilju obezbjeđenja pouzdanosti i vjerodostojnosti računovodstvenih podataka i informacija, Pravilnikom (aktima) bi se uredile mjere koje bi trebalo da obezbijede sprovođenje interne kontrole, definisali rokovi u kojima se izvršavaju pojedine faze ali i odgovornosti za nepridržavanje istih. Značajan dio tih pitanja obuhvaćen je Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama.

8.4. Revizorske procedure

Imajući u vidu činjenicu da su finansijski izvještaji i za prethodni obračunski period sastavljeni prema sličnim bilansnim šemama i kontnoj strukturi (izmjene su bile minimalne), načelo kontinuiteta je, prema zahtjevima koji su definisani za izradu finansijskih izvještaja, ispoštovano, jer se stanje po bilansu za prethodni period slaže sa početnim stanjem tekućeg perioda. Poslovni događaji i transakcije, u principu, su analitički klasifikovani prema zahtjevima bilansnih šema i kontnog okvira promjenjivanim u prethodnom i prilagođeno u tekućem obračunskom periodu.

Ispitivanje u postupku vršenja revizije izvedeno je u skladu sa opšteprihvaćenim standardima i primenjene su sledeće procedure:

- provjera zasnovanosti podataka iskazanih i finansijskom izveštaju na zakonskim i drugim propisima,
- provjera osnovanosti nastanka poslovnih transakcija i njihove autorizacije,
- provjera obuhvatnosti nastalih poslovnih transakcija čiji su rezultati iskazani u finansijskim izvještajima,
- direktan uvid u način sastavljanja dnevnih izveštaja,
- ispitivanje strukture ostvarenih prihoda i rashoda i uvid u pojedinačne pozicije po sistemu uzorkovanja,
- ispitivanje strukture potraživanja i obaveza i uvid u pojedinačne pozicije po sistemu uzorkovanja,
- ispitivanje strukture osnovnog kapitala i usklađenosti evidencija.

Nivo uzorkovanja, pribavljanja dokaza i sl. uslovljen je i opredjeljen i sistemom funkcionisanja interne kontrole.

8.5. Izveštaj o radu

U okviru svojih redovnih aktivnosti oko sastavljanja i prezentacije finansijskih izveštaja Stručne službe Društva i Direktor Društva su sačinili dokument: *Note uz finansijske izvještaje za period 01.01. – 31.12.2016. godinu.* U ovim dokumentima, osim osnovnih

napomena o samom Društvu, dati su opisni prikazi i detaljnije raščlanjavanje iznosa prikazanih na glavnom obrascu Bilansa stanja, Bilansa uspjeha, Izvještaja o novčanom toku i Izvještaja o promjenama u kapitalu, kao i dodatne informacije, kao što su potencijalne i ugovorene obaveze, te su urađena objelodanjivanja informacija koje nisu finansijske prirode. Dio nota o računovodstvenim politikama uz finansijske izvještaje sadrže osnove vrednovanja korištene u pripremi finansijskih izvještaja i svaku specifičnu računovodstvenu politiku koja je neophodna za razumjevanje finansijskih izvještaja.

Prema zahtjevu MRS 1 – *Prezentacija finansijskih izvještaja*, u Napomenama je neophodno da se:

- a) prikažu informacije o osnovama za izradu finansijskih izvještaja i specifičnim računovodstvenim politikama koje su korištene,
- b) objave informacije koje zahtjevaju MSFI, a koje nisu prikazane na glavnom obrascu Bilansa stanja, Bilansa uspjeha, Izvještaja o promjenama u kapitalu ili Izvještaja o tokovima gotovine,
- c) obezbede dodatne informacije koje nisu prikazane na glavnom obrascu Bilansa stanja, Bilansu uspjeha, Izvještaja o promjenama u kapitalu ili Izvještaja o tokovima gotovine za razumjevanje svakog od njih.

Zabilješke treba da budu prikazane na sistematičan način. Svaka stavka prikazana na glavnom obrascu finansijskih izvještaja treba da ima oznaku koja upućuje na povezane informacije u zabilješkama.

U Društvu je sačinjen Izvještaj o poslovanju za 2016. godine u kome su dati osnovni pokazatelji o ukupnom rezultatu i finansijskom položaju, promjenama u kapitalu, novčanim tokovima i sl. U ovom dokumentu nisu navedene osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i računovodstveni metod, značajne računovodstvene politike i značajne računovodstvene procjene.

Upravni odbor Društva usvojio je finansijski izvještaj za 2016. godinu na redovnoj sjednici održanoj dana 31.3.2017. godine, Odluka broj 69-1.

Pomenuti dokumenti koje je Društvo sastavilo uz finansijske izvještaje daju puniju osnovu za njihovo razumjevanje.

8.6. Osnovne računovodstvene politike

8.6.1. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su sredstva koja se koriste u poslovanju društva, za koja se očekuje da će se koristiti duže od jedne godine. Nematerijalna ulaganja iskazuju se u bilansu samo ako je vjerovatno da će buduće ekonomske vrijednosti koje se mogu pripisati sredstvu pritićati u Društvo, te da se trošak nabavke može pouzdano utvrditi.

Nematerijalna ulaganja u skladu sa MRS-om 38 obuhvataju:

- a) Ulaganje u razvoj
- b) Koncesije, patentni, licence i ostala prava,
- c) Goodwill,

- d) Ostala nematerijalna ulaganja,
- e) Nematerijalna ulaganja u pripremi,
- f) Avans za nematerijalna ulaganja.

Nematerijalna sredstva se nakon početnog priznavanja vode po njihovoj nabavnoj vrijednosti umanjani za akumulisanu amortizaciju i akumulisane imperitetne gubitke ili po revalorizovanom iznosu koji predstavlja njihovu fer vrijednost na datum revalorizacije, umanjenu za naknadu akumulisane amortizacije i sve naknade akumulisane imparitetne gubitke.

8.6.2. *Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine*

Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine su materijalna sredstva koja se nabavljaju za poslovanje i ostvarivanje ekonomske koristi preduzeća u periodu dužem od jedne godine, a ne za daljnju prodaju. Stalna sredstva se grupišu:

- a. zemljište,
- b. građevinski objekti,
- c. postrojenja i oprema,
- d. investicione nekretnine,
- e. nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine,
- f. avansi za nekretnine, postrojenja i opremu i investicione nekretnine,
- g. ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi.

Alat, sitan inventar i rezervni dijelovi koji se koriste duže od jednog obračunskog perioda klasifikuju se kao osnovna sredstva.

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno vrednuju po nabavnoj vrijednosti, odnosno cijeni koštanja.

8.6.3. *Amortizacija*

Amortizaciji podliježu sva stalna materijalna sredstva u skladu sa procijenjenim vijekom upotrebe, uzuzev zemljišta u vlasništvu, umjetničkih djela (knjige, slike, eksponati idr.) te stalnih materijalnih sredstava u pripremi. Alat i inventar koji se ne raspoređuju u osnovna sredstva (čiji je procijenjeni vijek upotrebe godinu dana) vrednuju se kao zalihe po nabavnoj cijeni i otpisuju se prilikom stavljanja u upotrebu 100 %.

Amortizacija se vrši pravolinijskom metodom koja za rezultat ima konstantne troškove u toku korisnog vijeka trajanja sredstava, ukoliko se rezidualna vrijednost ne mjenja.

8.6.4. *Zalihe*

U poslovnim knjigama vode se sledeće vrste zaliha :

- materijalna, rezervnih dijelova, alata i inventara,
- zalihe nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga.

Zalihe materijala i sitnog inventara se u analitičkim evidencijama vode po vrsti i količini (skladišne evidencije).

Zalihe materijala se vrednuju po nabavnoj vrijednosti (cijeni koštanja) ili neto prodajnoj vrijednosti, u zavisnosti što je niže, a utrošci ili prodaja zaliha po metodi penderisane prosječne cijene.

8.6.5. *Kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani*

U okviru kratkoročnih potraživanja se nalaze potraživanja po osnovu prodaje proizvoda i usluga i druga potraživanja. Potraživanja od kupaca po osnovu prodaje proizvoda i usluga se uglavnom priznaju u momentu obavljanja transakcije prodaje.

Pri početnom priznavanju potraživanja se vrednuju po iznosu prodajne vrijednosti umanjene za iznos popusta i uvećane za obračunati porez na dodatu vrijednost, kada postoji obaveza njegovog obračunavanja.

Ispravka vrijednosti potraživanja vrši se na teret rashoda u bilansu uspjeha na osnovu procjene rukovodstva u njihovoj vjerovatnoj naplativosti. Procjena ispravke vrijednosti potraživanja se vrši na osnovu analize finansijskog položaja i rezultata poslovanja dužnika u tekućoj godini, kao i projekcija tokova gotovine i mogućnost naplate u budućem obračunskom periodu, te ne osnovu stvarnosti potraživanja i promjene uslova plaćanja.

Odluku o ispravci i otpisu potraživanja na prijedlog popisne komisije donosi Uprava društva.

8.6.6. *Gotovinski ekvivalenti i gotovina*

Gotovina i gotovinski ekvivalenti se procjenjuju po nominalnoj vrijednosti.

8.6.7. *Aktivna vremenska razgraničenja*

Unaprijed plaćeni troškovi za buduće razdoblje iskazuju se kao aktivna vremenska razgraničenja, a obračunavaju se troškovi razdoblja na koje se odnose.

Prihodi obračunati u korist tekućeg perioda, a koji nemaju elemenata da se iskažu kao potraživanja, iskazuju se kao aktivna vremenska razgraničenja.

8.6.8. *Kapital i rezerve*

Kapital predstavlja trajni najkvalitetniji izvor sredstava, odnosno čini čistu imovinu društva.

Upisani kapital iskazuje se na posebnom računu u iznosu koji je upisan u registar prilikom osnivanja, odnosno promjene upisa vrijednosti kapitala.

8.6.9. Gubitak

Pokriće gubitka neto gubitak tekuće godine Društvo će izvršiti iz:

- dobiti ranijih godina
- revalorizacionih rezervi.

8.6.10. Primanja zaposlenih

Obaveze i troškovi po osnovu primanja zaposlenih se priznaju tokom pružanja usluga od strane zaposlenih.

8.6.11. Prihodi

Prihodi obuhvataju prihode od redovnih aktivnosti društva, finansijske prihode, ostale prihode i prihode od usklađivanja vrijednosti stalne imovine.

- prihodi od prodaje (lijekova, pilića, koncentrata),
- prodaja proizvoda i usluga na domaćem tržištu,
- ostali poslovni prihodi.

8.6.12. Rashodi

Rashodi predstavljaju troškove poslovanja, koji su nastali radi stvaranja prihoda određenog izvještajnog perioda.

8.6.13. Povezana pravna i fizička lica

Povezana pravna i fizička lica se definišu vežećim zakonskim propisima.

U okviru definisanih računovodstvenih politika Društvo je obavezno da se pridržava osnovnih računovodstvenih načela, a to su:

- *Načelo stalnosti, koje podrazumjeva da je Društvo osnovano da posluje stalno u neograničenom vremenu, što znači da imovina i prinosni položaj preduzeća, ali i ekonomska politika zemlje i prilike u okruženju omogućuju da Društvo posluje u neograničenom roku, a što zahtjeva periodizaciju finansijskog izvještavanja,*
- *Načelo dosljednosti, koje podrazumjeva da se izabrana pravila procjenjivanja primjenjuju u više uzastopnih računovodstvenih perioda kako bi finansijski izvještaji bili međusobno uporedivi. Kod eventualnih promjena ovih pravila posebno se objelodanjuju razlozi i efekti,*
- *Načelo opreznosti, koje zahtjeva bilansiranje imovine po nižim a obaveza po višim vrijednostima, što kao rezultat daje odmjeravanje rashoda na više i prihoda na niže, čime se eliminišu skriveni gubici,*
- *Načelo uzročnosti, koje podrazumjeva da se svi prihodi i svi rashodi jednog obračunskog perioda priznaju u tom obračunskom periodu, bez obzira na momenat naplate odnosno plaćanja,*

- *Načelo pojedinačnog procjenjivanja imovine i obaveza podrazumjeva osnovu za porocjenjivanje, gdje eventualna grupna procjenjivanja proizilaze iz pojedinačnog, i*
- *Načelo identiteta koje podrazumjeva da bilans otvaranja poslovnih knjiga jednog računovodstvenog perioda bude identičan bilansu zatvaranja poslovnih knjiga prethodnog obračunskog perioda.*

Za transakcije, događaje ili okolnosti na koje se mogu konkretno primjeniti Standardi, Interpretacije ili Upute za interpretacije, računovodstvene politike se utvrđuju njihovom primjenom. U slučaju da takva primjena nije moguća, na osnovu vlastitog suda definišu se računovodstvene politike koje obezbeđuju informacije koje su:

- a) relevantne za donošenje ekonomskih odluka od strane korisnika finansijskih izvještaja i*
- b) pouzdane u smislu da finansijski izvještaji:*
 - 1) predstavljaju vjernu sliku finansijskog položaja, uspješnosti i novčanih tokova pravnog lica,*
 - 2) odražavaju ekonomsku suštinu transakcija, događaja i okolnosti, a ne samo njihovu pravnu formu,*
 - 3) da su neutralni, tj. lišeni subjektivnosti,*
 - 4) da su „oprezni“ u smislu da ne sadrže pretjerivanja,*
 - 5) da su potpuni u svim materijalno značajnim pogledima.*

Pravno lice treba da bude konzistentno u izboru i primjeni svojih računovodstvenih politika za slične transakcije, događaje i okolnosti, osim ako određeni Standard ili Interpretacija zahtjevaju ili dozvoljavaju kategorizaciju stavki za koje bi mogle biti adekvatne različite politike, u kome slučaju odgovarajuća računovodstvena politika treba da bude izabrana i primjenjena konzistentno na svaku kategoriju.

Pravno lice će promijeniti računovodstvenu politiku samo ako:

- a) je promjena propisana Standardom ili Interpretacijom ili*
- b) promjena dovodi do toga da finansijski izvještaji pružaju pouzdane i relevantne informacije o efektima transakcija, drugih događaja ili okolnosti na finansijski položaj pravnog lica, njegovu uspješnost ili novčane tokove.*

8.7. Uporedni pokazatelji

Načelo kontinuiteta je ispoštovano, jer se stanje po bilansu za prethodni period slaže sa početnim stanjem tekućeg perioda. Poslovni događaji i transakcije u principu su analitički klasifikovani prema zahtevima "Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike" ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 108/15), „Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike“ ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 63/16).

8.8. Procjenjivanje (vrednovanje) pozicija

Vrednovanje pojedinih pozicija u okviru finansijskih izvještaja i njihova prezentacija zahtjevaju od rukovodstva i uprave Društva izbor i korištenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki a koje imaju odraza na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza, potencijalnih sredstava i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, te prihoda i rashoda iskazanih za izvještajni period.

Procjene i pretpostavke su zasnovane na raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Navedene konstatacije potvrđene su i Pismom o prezentaciji koje je sastavni dio ovog Izvještaja.

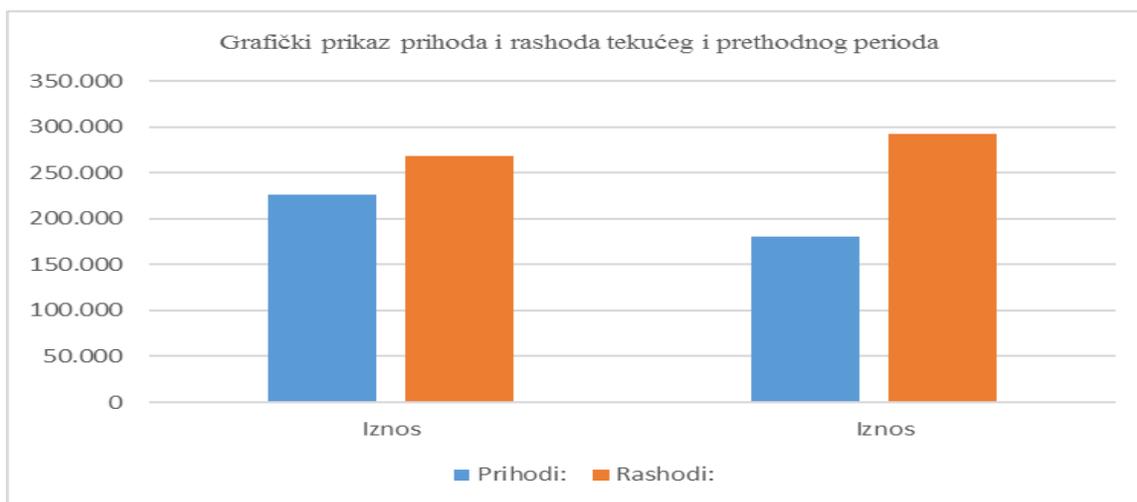
8.9. Plan poslovanja

Društvo u kontinuitetu donosi planove poslovanja. Na zahtjev revizora na uvid su stavljeni planovi kojim se definišu ciljevi poslovanja i potrebni resursi za njihovo ostvarivanje.

9. OSTVARENI PRIHODI I RASHODI

Ukupno ostvareni prihodi i rashodi, prema zvaničnoj bilansnoj šemi iskazani su kao jedinstven podatak. Prema tim pokazateljima ukupno ostvareni prihodi i rashodi tekućeg i prethodnog perioda dati su narednom pregledu:

Pozicija	Tekući period		Prethodni period		Indeks
	Iznos	Struktura	Iznos	Struktura	
Prihodi:	226.439	100,00	181.116	100,00	1,2502
Rashodi:	268.583	118,61	292.403	161,45	0,9185
Rezultat:	(42.144)	(18,61)	(111.287)	(61,45)	0,3787

Priznavanje i mjerenje prihoda vršeno je u skladu sa zahtevima RS RS 18: *Prihodi*. Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama pitanja priznavanja prihoda u Društvu su bliže definisana, što se odnosi na definisanje načina iskazivanja i priznavanja prihoda.

Strukturno posmatrano ukupan prihod u prethodnom i u tekućem periodu je ostvaren po sledećim osnovama:

<i>Osnov ostvarivanja</i>	<i>Iznos (KM)</i>	<i>Učešće (%)</i>	<i>Iznos (KM)</i>	<i>Učešće (%)</i>
	<i>2016. god.</i>		<i>2015. god.</i>	
Poslovni prihodi	213.121	94,12	180.276	99,54
Finansijski prihodi	0	0,00	0	0,00
Ostali prihodi	13.318	5,88	840	0,46
Prih. od uskl. vr. imovine	0	0,00	0	0,00
Prih. od prom. rač. poil.	0	0,00	0	0,00
UKUPNO:	226.439	100,00	181.116	100,00

Strukturno posmatrano ukupni rashodi u prethodnom i u tekućem periodu su ostvareni po sledećim osnovama:

<i>Osnov ostvarivanja</i>	<i>Iznos (KM)</i>	<i>Učešće (%)</i>	<i>Iznos (KM)</i>	<i>Učešće (%)</i>
	<i>2016. god.</i>		<i>2015. god.</i>	
Poslovni rashodi	251.483	93,63	248.310	84,92
Finansijski rashodi	0	0,00	109	0,04
Ostali rashodi	17.100	6,37	43.984	15,04
Rash. od uskl. vr. imovine	0	0,00	0	0,00
Rash. od prom. rač. poil.	0	0,00	0	0,00
UKUPNO:	268.583	100,00	292.403	100,00

9.1. Poslovni prihodi i rashodi

9.1.1. Poslovni prihodi

Poslovni prihodi u ukupno ostvarenim prihodima učestvuju sa 94,12% (u prethodnom periodu 99,54%), što praktično znači da se ukupan prihod u principu skoro u cijelosti ostvaruje po ovom osnovu.

Odnos poslovnih prihoda i rashoda dat je u narednom pregledu:

<i>Pozicija</i>	<i>Tekući period</i>		<i>Prethodni period</i>		<i>Indeks</i>
	<i>Iznos</i>	<i>Struktura</i>	<i>Iznos</i>	<i>Struktura</i>	
<i>Prihodi:</i>	213.121	100,00	180.276	100,00	1,1822
<i>Rashodi:</i>	251.483	118,00	248.310	137,74	1,0128
<i>Rezultat:</i>	(38.362)	(18,00)	(68.034)	(37,74)	0,5639

Na osnovu tabelarnog prikaza poslovnih prihoda i rashoda vidi se da ostvareni iznos poslovnih prihoda nije bio dovoljan za pokriće poslovnih rashoda u tekućem periodu, kao

i u prethodnom periodu kada su poslovni prihodi bili manji od poslovnih rashoda, te je po ovom osnovu i u tekućem i u prethodnom periodu iskazan poslovni gubitak.

Indeks kretanja poslovnih prihoda i poslovnih rashoda u prethodnom u odnosu na tekući period pokazuje da su poslovni prihodi u tekućem periodu veći za 18,22 % dok su rashodi ostali na približno istom nivou, što je rezultiralo promjenama poslovnog rezultata u apsolutnom iznosu.

Struktura poslovnih prihoda za tekući i za prethodni obračunski period data je u narednom tabelarnom prikazu:

<i>Redni broj</i>	<i>Vrsta prihoda</i>	<i>Tekući period</i>	<i>Prethodni period</i>
1.	Prihod od prodaje robe	130	2.104
2.	Prihodi od zakupnina objekata	212.991	178.172
<i>Poslovni prihodi:</i>		<i>213.121</i>	<i>180.276</i>

9.1.2. Poslovni rashodi

Struktura poslovnih rashoda odgovara djelatnosti kojom se Društvo bavi i iskazani su u iznosu od 251.483 KM (u prethodnom periodu 248.310 KM). Poslovni rashodi po osnovama ostvarivanja dati su u narednom pregledu:

<i>Redni broj</i>	<i>Vrsta rashoda</i>	<i>Tekući period</i>	<i>Prethodni period</i>
1	Nabavna vrijednost prodate robe	130	2.166
2	Troškovi režijskog materijala	1.668	2.741
3	Troškovi goriva i energije	42.331	40.612
4	Troškovi bruto zarada	73.013	72.760
5	Troškovi ostalih ličnih rashoda	8.130	600
6	Troškovi transportnih usluga	2.393	2.531
7	Troškovi usluga održavanja	12.507	13.002
8	Troškovi reklame i propagande	238	150
9	Troškovi ostalih usluga	3.804	3.546
10	Troškovi amortizacije	92.399	91.918
11	Troškovi neproizvodnih usluga	6.759	6.981
12	Troškovi reprezentacije	533	709
13	Troškovi premija osiguranja	108	240
14	Troškovi platnog prometa	1.573	2.414
15	Troškovi članarina	91	73
16	Troškovi poreza	3.127	4.087
17	Troškovi doprinosa	73	587
18	Ostali nematerijalni troškovi	2.608	3.193
<i>Ukupni rashodi:</i>		<i>251.483</i>	<i>248.310</i>

Nabavna vrijednost prodate robe: Ova pozicija je u bilansu uspjeha iskazana u iznosu od 130 KM, što je znatno manje od ovih troškova iz prethodnog perioda (2.166 KM) i

odgovara djelatnosti kojom se društvo bavi. Prihodi po ovom osnovu ostvareni su u iznosu od 130 KM u tekućem i 2.104 KM u prethodnom periodu i u cijelosti su ostvareni na domaćem tržištu.

Troškovi materijala, Troškovi materijala u tekućoj godini su ostali na nivou troškova iskazanom u prethodnom periodu (povećani su za 646 KM). U okviru troškova materijala nije bilo značajnijih oscilacija u odnosu na iskazanu strukturu i vrijednosti u prethodnom periodu (gorivo i energija 40.612 KM, ostali materijal 2.741 KM).

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda: Navedeni troškovi u tekućoj godini su povećani u odnosu na prethodnu godinu za 0,35%, odnosno za 253 KM.

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi iskazani u bilansu uspjeha i u prethodnim i u tekućem periodu u najvećoj mjeri se odnose na troškove bruto zarada i naknada bruto zarada, što je prikazano u sledećem tabelarnom pregledu:

<i>Osnov ostvarivanja</i>	2013. godina	2014. godina	2015. godina	2016. godina
Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada	69.002	75.443	72.760	73.013
Ostali lični rashodi	2.580	3.514	600	8.130
UKUPNO:	71.582	78.957	73.360	81.143

Sam obračun sadrži podatke o osnovama za obračun, obračunati iznos, porez na zarade i doprinose na zarade. Za poreze i doprinose pravi se rekapitulacija sa svim elementima za obračun i uplatu.

Prema *Opštem kolektivnom ugovoru* („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 26/06 i 31/06) naknada troškova prevoza kod dolaska na posao i povratka sa posla isplaćuje se u visini pune cijene prevozne karte u javnom saobraćaju. ***S tim u vezi napominjemo: Stvarnim izdatkom na ime troškova prevoza može se smatrati mjesečna karta na ime i prezime zaposlenog na relaciji stvarnog putovanja ili druga isprava iz koje nesumnjivo proizilazi da je korišten prevoz na posao i sa posla i dokaz o stvarnom iznosu troškova prevoza⁴.***

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 18.941 KM i u odnosu na prethodni period manji su za 288 KM, što je opšta karakteristika kretanja ovih troškova u tekućem u odnosu na prethodni period. Procentualno posmatrano smanjenje ove kategorije troškova iznosi 1,49% (u prethodnom periodu je došlo do povećanja 3,5 puta).

Troškovi amortizacije i rezervisanja: Troškovi amortizacije i rezervisanja u tekućoj godini uvećani su za 0,5 indeksnih poena (u prethodnom periodu umanjani za 6,4 %), vrijednosno za 418 KM (u prethodnom periodu 6.319 KM), i u cjelosti se odnose na troškove amortizacije. Obračun amortizacije se vrši otpisom osnovnih sredstava na teret troškova obračunskog perioda primjenom proporcionalne, odnosno linearne metode.

⁴ Novi Opšti kolektivni ugovor u momentu pisanja ovog Izvještaja još nije potpisan.

Osnovica za obračun amortizacije je nabavna, odnosno revalorizovana ili procjenjena vrijednost svakog osnovnog sredstva.

Obračun i knjiženje amortizacije vrši se polugodišnje i godišnje prilikom izrade finansijskih izvještaja za te periode. Iznos iskazanih troškova amortizacije odgovara iskazanom iznosu ispravke vrijednosti opreme evidentiranom na odgovarajućem analitičkom računu.

Troškovi rezervisanja u skladu sa odredbama MRS 19 za tekući i za prethodni period nisu iskazani i prema izjavi rukovodstva društva za takvim rezervisanjima nije postojala potreba.

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 11.671 KM (u prethodnom periodu 13.610 KM) i prema analitičkim evidencijama odnose se na:

- troškove neproizvodnih usluga 6.759 KM,
- troškove reprezentacije 533 KM,
- troškove premija osiguranja 108 KM,
- troškove platnog prometa 1.573 KM,
- troškove članarine 91 KM i
- ostale nematerijalne troškove 2.608 KM.

Svi ovi troškovi analitički se obuhvataju po osnovama nastanka.

Troškovi poreza iskazani su u iznosu od 3.127 KM (u prethodnom periodu 4.087 KM) a odnose se na: porez na imovinu (2.038 KM), naknada za šume (216 KM), vode (108 KM) i protiv požarnu zaštitu (115 KM), te komunalna taksa (650 KM).

Troškovi doprinosa iskazani su u iznosu od 73 KM (u prethodnom periodu 587 KM) a odnose se na: doprinos za rehabilitaciju invalida.

9.2. Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i finansijski rashodi u prezentovanom Bilansu uspeha iskazani su na sledeći način:

Pozicija	2016. godina		2015. godina		Indeks
	Iznos	%	Iznos	%	
Prihodi:	0	*****	0	*****	*****
Rashodi:	0	*****	109	*****	*****
Rezultat:	0	*****	(109)	*****	*****

U tekućem periodu ove pozicije nisu ni iskazane.

9.3. Dobitak / gubitak redovne aktivnosti

Grupa računa, račun	POZICIJA	IZNOS	
		Tekuća godina	Prethodna godina
	I. POSLOVNI PRIHODI	213.121	180.276
	II. POSLOVNI RASHODI	251.483	248.310
66	I. FINANSIJSKI PRIHODI	0	0
56	II. FINANSIJSKI RASHODI	0	109
	DOBITAK IZ REDOVNE AKTIVNOSTI	0	0
	GUBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI	38.362	68.143

U tekućem i prethodnom periodu Društvo je iskazalo negativan rezultat po osnovu redovnih aktivnosti, pri čemu finansijski prihodi i finansijski rashodi nisu iskazani u tekućem periodu.

9.4. Ostali rashodi i prihodi

Ostali prihodi i ostali rashodi u prezentovanom Bilansu uspjeha iskazani su na sljedeći način:

Pozicija	2016. godina		2015. godina		Indeks
	Iznos	%	Iznos	%	
Prihodi:	13.318	100,00	840	100,00	15,8548
Rashodi:	17.100	128,40	43.984	5.236,19	0,3888
Rezultat:	(3.782)	(28,40)	(43.144)	(5.136,19)	0,0877

Po osnovu ostalih prihoda i rashoda u oba posmatrana perioda ostvaren je negativan rezultat, pri čemu je u tekućem periodu došlo do značajnog smanjenja ovog rezultata.

9.5. Prihodi i rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine

Dobitak i gubitak po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine u tekućem i u prethodnom periodu nisu iskazani.

9.6. Prihodi i rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravljanja grešaka iz ranijih godina

Prihodi i rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina u tekućem i u prethodnom periodu nisu iskazani.

9.7. Finansijski rezultat

Ukupno ostvareni finansijski rezultat prije oporezivanja iskazan je u bilansu uspjeha na sledeći način:

Grupa računa, račun	P O Z I C I J A	I Z N O S	
		Tekuća godina	Prethodna godina
	1. Dobitak prije oporezivanja	0	0
	2. Gubitak prije oporezivanja	42.144	111.287

U tekućem i prethodnom periodu Društvo je iskazalo ukupan negativan finansijski rezultat.

9.8. Izvještaj o ostalim dobitcima i gubicima

U toku obračunskog perioda nisu iskazane vrijednosti po navedenom osnovu, što se odnosi i na prethodni obračunski period, tako da po navedenom osnovu nije bilo korekcije rezultata.

10. IMOVINA, KAPITAL I OBAVEZE

10.1. Uvodne konstatacije

U Bilansu stanja – Izvještaju o finansijskom poslovanju osnova mjerenja u prikupljanju i obradi podataka za itradu finansijskih izvještaja bili su istorijski i tekući troškovi i očuvanje fizičkog i finansijskog kapitala prema zahtjevima standarda i definisanim računovodstvenim politikama. Pri tome su korišteni sledeći osnovni principi - koncepti:

- nastavak poslovanja,
- uzročnost prihoda i rashoda,
- stalnost i
- opreznost.

Sredstva su klasifikovana prema njihovom karakteru i stepenu očekivane likvidnosti, na osnovu čega su pozicije na strani aktive klasifikovane prema principu rastuće likvidnosti a na strani pasive opadajuće ročnosti.

Vrijednost poslovne aktive i poslovne pasive Društva iskazane u Bilansu stanja na dan 31.12.2016. godine iznosi 6.613.342 KM neto, (poslovna aktiva iskazana je u iznosu 7.441.962 KM bruto, 828.620 KM ispravka vrijednosti) od čega je:

Aktiva:

E L E M E N T I	Tekući period	Prethodni period	Indeks
Stalna sredstva	6.498.118	6.557.600	0,9909
Tekuća sredstva	115.224	86.619	1,3302
UKUPNO:	6.613.342	6.644.219	0,9954

Pasiva:

<i>ELEMENTI</i>	<i>Tekući period</i>	<i>Prethodni period</i>	<i>Indeks</i>
<i>Kapital</i>	6.528.845	6.570.989	0,9936
<i>Rezervisanja, odložene por. obaveze...</i>	0	0	0,0000
<i>Obaveze</i>	84.497	73.230	1,1539
UKUPNO:	6.613.342	6.644.219	0,9954

10.2. Stalna sredstva

Vrijednost stalnih sredstava u tekućem u odnosu na prethodni period ostala je na približno istom nivou, a iskazane su sledeće vrijednosti:

- Bruto iznos stalnih sredstava 7.262.487 KM
- Ispravka vrijednosti 764.369 KM
- Neto iznos stalnih sredstava 6.498.118 KM.

Stalna sredstva Društva, učestvuje u poslovnoj aktivni sa 98,26% (u prethodnom periodu 98,70%), što je na nivou učešća stalnih sredstava u poslovnoj aktivni u prethodnim periodima. Visoko učešće stalnih sredstava u poslovnoj (i ukupnoj) aktivni, je zbog visokog učešća građevinskih objekata, te zemljišta, postrojenja i opreme.

Struktura stalne imovine data je u narednom pregledu:

(u KM)

<i>POZICIJA</i>	<i>Tekući period</i>	<i>Prethodni period</i>
Nematerijalna ulaganja	0	0
Zemljište	1.020.205	1.020.205
Građevinski objekti	5.413.896	5.469.447
Postrojenja i oprema	59.961	61.274
Avansi i sredstva u pripremi	0	0
Biološka sredstva i sredstva kulture	0	0
Dugoročni finansijski plasmani	4.056	6.674
UKUPNO:	6.498.118	6.557.600

Zemljište je iskazano u vrijednosti od 1.020.205 KM i u tekućem i u prethodnom periodu. U Notama uz finansijske izvještaje nisu data objašnjenja vrednovanja i priznavanja ove pozicije niti je to uređeno računovodstvenim politikama. U postupku revizije stavljena nam je na uvid utvrđena vrijednost zemljišta. Budući da je ova vrijednost utvrđena u izvještaju o procjeni vrijednosti kapitala od strane „REVIQUAL“ d.o.o. Istočno Novo Sarajevo na dan 31.12.2007. godine, to se kao takva prihvata kao polazište u razmatranju vrijednosti i statusa zemljišta.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 5.413.896 KM (u prethodnom periodu 5.469.447 KM). Tokom tekućeg perioda u građevinske objekte su izvršena ulaganja u

iznosu od 52.634 KM, a smanjenje vrijednosti rezultat je obračunate amortizacije u iznosu od 92.399 KM.

Vrijednost *postrojenja i opreme* na dan 31.12.2016. godine, umanjena je za 1.313 KM, što predstavlja iznos obračunate amortizacije u tekućem periodu koji se pripisuje ukupno kumuliranoj ispravci vrijednosti.

Stanje i promjene stanja u tekućem periodu na građevinskim objektima, postrojenjima i opremi dati su u narednom prikazu:

<i>Opis pozicije</i>	<i>Građevinski objekti</i>	<i>Postrojenja i oprema</i>	<i>Ukupno</i>
<i>Nabavna vrijednost</i>	6.105.912	77.061	6.182.973
Stanje, 01. januar 2016. godine	6.105.912	77.061	6.182.974
Nabavke u toku perioda	52.634		52.634
Stanje 31. decembra 2016. godine	6.158.547	77.061	6.235.608
<i>Ispravka vrijednost</i>	652.252	15.787	668.039
Stanje, 01. januar 2016. godine	652.252	15.787	668.039
Amortizacija za tekući period	92.399	1.313	93.712
Stanje 31. decembra 2016. godine	744.651	17.100	761.751
<i>Sadašnja vrijednost</i>	5.413.896	59.961	5.473.857
01. januar 2016. godine	5.469.447	61.274	5.530.721
31. decembar 2016. godine	5.413.896	59.961	5.473.857

Na navedenoj imovini nema upisanih hipoteka.

Dugoročni finansijski plasmani iskazani su u iznosu od 4.056 KM (neto) za tekuću godinu i 6.674 KM za prethodnu godinu i u cjelosti se odnose na dugoročne kredite date radnicima. Krediti se ne vraćaju predviđenom dinamikom.

10.3. Tekuća sredstva

Vrijednost tekućih sredstava iskazana je u iznosu od 179.475 KM bruto, 64.251 KM ispravka vrijednosti i 115.224 KM neto (u prethodnom periodu 86.619 KM - neto). Ukupno stanje tekućih sredstava u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu, **veće** je za 28.605 KM, prvenstveno zbog porasta vrijednosti potraživanja od kupaca u zemlji (14.314 KM), gotovine (7.049 KM) i poreza na dodatu vrijednost (6.939 KM).

Zalihe robe (u cjelosti čine poziciju: zalihe robe - druge vrste zaliha nisu iskazane) iskazane su u iznosu od 18.481 KM bruto i neto (u prethodnom periodu 18.611 KM neto). Zalihe robe utvrđuju se popisom.

Kratkoročnia potraživanja, plasmani i gotovina iskazani su u iznosu od 160.994 KM bruto, ispravka vrijednosti 64.251 KM i 96.743 KM neto (u prethodnom periodu 68.008 KM), a prema analitičkim evidencijamam odnose se na.

- Kupci u zemlji 79.820 KM
- Kupci iz inostranstva 695 KM

➤ Druga kratkoročna potraživanja	50 KM
➤ Gotovina	9.232 KM
➤ Porez na dodatu vrijednost	6.946 KM

Potraživanja od kupaca u zemlji usaglašena su izvodima otvorenih stavki i utvrđena popisom, dok je stanje gotovine iskazano na izvodu sa transakcionog računa i utvrđeno popisom.

Važeći zakon o porezu na dobit rashode po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja priznaje u cjelokupnom iznosu, obračunatom u skladu sa propisima kojima se reguliše oblast računovodstva osim u slučaju da se radi o potraživanjima od lica prema kome istovremeno postoje i neizmirene obaveze. Zakon o obligacionim odnosima (Sl.L. SFRJ br 29/78, 39/85, 45/89, 57/89) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima (Sl.gl. R.S. br. 17/93 i 03/96).

U slučaju kada postoje dokazi da se naplata ne može izvršiti (dužnik u stečaju, odnosno završen likvidacioni postupak, zastarjelo potraživanje po Zakonu o obligacionim odnosima i dr.) vrši se otpis potraživanja.

Na dan bilansiranja potrebno je izvršiti analizu ročnosti potraživanja (prije svega potraživanja od kupaca), kako bi se evidentiralo njihovo zastarijevanje. Nijednim važećim računovodstvenim propisom nije određen vremenski period nakon čijeg bi isteka trebalo vršiti ispravku vrijednosti bilo čijeg potraživanja. Preduzeće aktom bliže uređuje način procjenjivanja - kao što je već komentarisano na početku ovog izlaganja. Dakle, treba da utvrdi metod koji će primijeniti za utvrđivanje postojanja računa sa uspornim plaćanjem, kao i način otpisa sumnjivih i spornih potraživanja.

Postoje dva osnovna metoda otpisa sumnjivih i spornih potraživanja:

- *direktna - ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana*
- *indirektna - umanjeno za iznos vjerovatne nenplativosti potraživanja*

Metod direktnog otpisa: ako nenaplativa potraživanja nisu vjerovatna i procjenjiva, ne traži se ispravka vrijednosti, umjesto toga račun se otpisuju kada se smatraju nenaplativim.

U smislu uobičajenih procedura zasnovanih na računovodstvenim standardima, procjena iznosa nenaplativih potraživanja, osim onih čija je nenaplativost dokumentovana, može se vršiti primjenom:

- *metode starosti dospjeća, odnosno zastarjelosti potraživanja ili*
- *metode postotka od neto prodaje*

Tzv. "metoda potraživanja" - tj. metoda koja je orijentisana na bilans stanja i kojom se procjenjuje konačan saldo računa ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca na

datum bilansa stanja (imajući u vidu nemogućnost naplate kod pojedinih kupaca i domaćinstava, gdje je prisutan veoma kratak rok zastarijevanja).

10.4. Povezana lica

Prema članu 13. tačka 5. Zakona o javnim preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 75/04) povezanim licima se smatraju:

- članovi uže porodice povezanih lica do trećeg stepena krvnog srodstva ili tazbine, odnosno osobe koje žive u istom domaćinstvu sa povezanim licima;
- pravna lica koja raspolažu glasačkim pravima u preduzeću;
- pravna lica u kojima preduzeće ima udio od najmanje 5% od ukupnog zbira glasačkog prava;
- pravna lica u kojima sa najmanje 5% zbira glasačkih prava raspolaže pravno lice.
- pravna lica u kojima je povezano lice ili članovi uže porodice član nadzornog odbora ili uprave.

Identifikacija i promet sa povezanim licima u finansijskim izvještajima sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine nisu posebno iskazane, iako je Društvo imalo poslovnu saradnju sa povezanim pravnim licima ELKO d.o.o. Istočno Sarajevo i K-INEL d.o.o. istočno Sarajevo.

10.5. Kapital

Prema Bilansu stanja na dan 31.12.2016. godine struktura kapitala je sledeća:

Redni broj	O P I S	Tekuća godina		Prethodna godina	Indeks
		Iznos	%		
1	2	3	4	5	6
I	Osnovni kapital	1.876.993	28,75	1.876.993	28,56
II	Upisani neuplaćeni kapital	0	0,00	0	0,00
III	Emisiona premija	0	0,00	0	0,00
IV	Emisioni gubitak	0	0,00	0	0,00
IV	Rezerve	0	0,00	0	0,00
VI	Revalorizacione rezerve	5.929.440	90,82	6.014.708	91,53
VII	Nerealizovani dobiti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0,00	0	0,00
VIII	Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0,00	0	0,00
IX	Neraspoređeni dobitak	85.268	1,31	84.788	1,29
X	Gubitak do visine kapitala	1.362.856	(20,87)	1.405.500	(21,39)
UKUPNO Kapital:		6.528.845	100,00	6.570.989	100,00

U prethodnom tabelarnom pregledu kapitala, prikazana je struktura ukupnog kapitala Društva na dan 31.12.2016. godine, iz čega se može vidjeti da je došlo do smanjenja ukupnog kapitala Društva za 42.144 KM, koliko je iskazan i gubitak za tekući period.

10.6. Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi

U tekućoj godini na računu rezervisanja, uključujući i rezervisanja u skladu sa MRS-19, nije evidentiran iznos, što se odnosi i na prethodni obračunski period. Prema uvjeravanju Uprave za navedenim rezervisanjima nije postojala potreba.

Obaveza ukalkulisavanja rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade po MRS 19 - Primanja zaposlenih relativno je nova stvar u Republici Srpskoj, ali je zakonska obaveza na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 94/15) a samim tim i obavezna primjena MRS. Ukupni efekti prve primjene MRS 19 knjiže se na teret rashoda rezervisanja u utvrđenom iznosu. Budući da se rezervisanja ukalkulisavaju, pošto se isplate u toku godine (kao otpremnine, jubilarne nagrade i sl.), ukidaju se rezervisanja u korist prihoda od ukidanja rezervisanja, tako da je efekat na Bilans uspjeha jednak nuli.

10.7. Obaveze

Obaveze u tekućem obračunskom periodu (kao i prethodnom) u cjelosti se odnose na kratkoročne obaveze (dugoročnih obaveza nije ni bilo). Struktura kratkoročnih obaveza data je u narednom pregledu:

O B A V E Z E	<i>Tekući period</i>	<i>Prethodni period</i>
Obaveze iz poslovanja	72.075	47.917
Obaveze za zarade i naknade zarada	12.233	25.108
Druge obaveze	0	0
Porez na dodatu vrijednost	0	0
Obaveze za ostale poreze, doprinose i dr. dažbine	189	205
UKUPNO:	84.497	73.230

Obaveze iz poslovanja Obaveze iz poslovanja Društva u tekućoj godini su povećane u odnosu na iste iz prethodnog perioda, i u cjelosti se odnose na obaveze Društva prema dobavljačima u zemlji. Ove obaveze u oba posmatrana perioda predstavljaju najznačajniju poziciju kratkoročnih (i ukupnih) obaveza. Pojedinačno posmatrano najznačajnije obaveze prema dobavljačima u zemlji odnosi se na:

- Galeb internacional I.N.Sarajevo 61.582 KM,
- Elektrodistribucija a.d. Pale 7.472 KM,
- Elektroinvest d.o.o. 1.147 KM,

Obaveze za zarade i naknade zarada odnose se na obaveze prema radnicima po osnovu neto zarada za X, XI i XII mjesec i obaveze za poreze i doprinose za XII mjesec.

11. BILANS TOKOVA GOTOVINE

Društvo je za obračunski period sastavilo Bilans tokova gotovine (Izvještaj o tokovima gotovine) u kome se, a u skladu sa poslovnim aktivnostima Društva, svi prilivi i odlivu u cijelosti odnose na poslovne aktivnosti. Na kraju perioda Društvo je iskazalo neto priliv gotovine u iznosu od 7.049 KM. Ukupan priliv gotovine iznosio je 250.219 KM, dok je odliv gotovine iznosio 243.170 KM. Gotovina na kraju obračunskog perioda iskazana je u iznosu od 9.232 KM, što odgovara iznosu iskazanom u Bilansu stanja.

12. OSTALE NAPOMENE

12.1. Popis

Revizor nije neposredno učestvovao u popisu, ali su mu na raspolaganje stavljeni svi materijali u vezi sa popisom. Rekonstruisanje stanja na dan popisa u toku revizije nije vršeno budući da nije bilo spornih pitanja u vezi sa popisom.

Direktor je donio *Odluku o obrazovanju komisija za popis* (broj: 301/16) kojom je formirano tri posebne komisije. Direktor Društva donio je *Uputstvo Direktora o popisu* u kome su data uputstva za rad popisnim komisijama za provođenje popisa i odgovornim licima za pripremu popisa. Popisne komisije su sačinile pojedinačne *Planove rada komisija za popis* kojim su precizirani termini aktivnosti oko provođenja popisa.

Nakon izvršenog popisa komisije za popis su sačinile Izvještaj komisije za popis i predale ih Centralnoj popisnoj komisiji. Na osnovu tih izvještaja Centralna popisna komisija je sačinila svoj izvještaj o popisu, a Upravni odbor je na sjednici održanoj dana 30.1.2017. godine donio Odluku o usvajanju izvještaja o popisu (19-1).

12.2. Stalnost poslovanja

Prema MRS 1: Prezentacija finansijskih izvještaja menadžment preduzeća kod pripreme finansijskih izvještaja treba da procjeni sposobnost preduzeća za nastavkom stalnog poslovanja. Finansijske izvještaje treba pripremiti na bazi načela „stalnosti poslovanja“, osim ako menadžment ne namjerava da likvidira pravno lice, ili da prestane da posluje, odnosno ako nema drugu realnu alternativu nego da to uradi. Kada je menadžment, prilikom procjenjivanja, svjestan značajne neizvjesnosti koja se odnosi na događaje ili uslove koji mogu izazvati značajnu sumnju u sposobnost pravnog lica da nastavi da posluje po načelu stalnosti poslovanja, ove neizvjesnosti treba objaviti. Kada finansijski izvještaji nisu sastavljeni prema načelu stalnosti poslovanja, tu činjenicu treba objaviti zajedno sa osnovom na kojoj su finansijski izvještaji sastavljeni i navođenjem razloga zašto pravno lice smatra da neće nastaviti da posluje na bazi ovog načela.

U procjenjivanju da li je pretpostavka stalnosti poslovanja odgovarajuća, menadžment uzima u obzir sve raspoložive informacije o budućnosti, tj. najmanje dvanaest mjeseci od dana bilansa stanja, s tim da taj period može biti i duži. Stepenn razmatranja zavisi od činjenica u svakom pojedinačnom slučaju. Kada pravno lice ima dugu istoriju profitabilnog poslovanja i otvoren pristup finansijskim resursima, zaključak da je načelo

stalnosti poslovanja primjereno može se postići i bez detaljne analize. U drugim slučajevima, menadžment treba da razmotri širok spektar faktora koji se odnose na sadašnju i očekivanu profitabilnost, rasporede otplate duga i potencijalne izvore zamjene finansiranja, prije nego što zaključi da je primjena načela stalnosti poslovanja primjerena.

Imajući u vidu veličinu društva i obim poslovnih aktivnosti, strukturi ostvarenih prihoda i nastalih rashoda, te način kontrolisanja i upravljanja poslovnim aktivnostima, realna je pretpostavka (bez nekih značajnijih poremećaja u okruženju i ambijentu u kome društvo radi) da društvo može u nekom realno procjenjenom budućem periodu nastaviti sa poslovanjem.

12.3. Događaji nakon datuma bilansa

Nakon isteka poslovne godine Društvo je nastavilo sa naplatom potraživanja i ispunjenja preuzetih obaveza iz prethodnog perioda koje su prenesene u naredni period i iskazane u finansijskim izvještajima.

12.4. Poreski rizik

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju PDV, porez na dobit i poreze na plate, zajedno sa drugim porezima. Za razliku od razvijenijih tržišnih privreda zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme, te ne postoji dugogodišnja praksa primjene, a sa druge strane propisi kojima se vrši implementacija ovih zakona često su nejasni ili ne postoje. Iz ovog razloga, često se javljaju razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama u vezi sa pravnom interpretacijom zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave su predmet kontrola i pregleda od strane više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. To može dovesti do osporavanja transakcija od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o poreskoj upravi Republike Srpske, period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama za razvijenijim poreskim sistemom.

12.5. Tekući i odloženi porezi

12.5.1. Tekući porez na dobitak

Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 91/06) a koji se primjenjuje počevši od 1. januara 2007. godine. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobitka prije oporezivanja po odbitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda, odnosno umanjenja za ulaganja u mašine i opremu za

obavljanje proizvodne djelatnosti izvršene u toku godine, a u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske. Umanjenje poreske osnovice po osnovu ulaganja u mašine i opremu za obavljanje proizvodne djelatnosti će se priznavati privremeno, i to do 31. decembra 2008. godine.

Poreski propisi Republike Srpske ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjeње poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

12.5.2. Odloženi porez na dobitak

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice sredstava i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve privremene oporezive razlike. Odložena poreska potraživanja se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporezivi dobitak do kojeg se prenijeti poreski gubitak i krediti mogu umanjiti.

Amortizacija koja se uključuje u obračun oporezive dobiti može se razlikovati od one koja se koristi u određivanju računovodstvene dobiti. Nastala opreziva privremena razlika rezultira odloženom poreskom obavezom ako je amortizacija u poreske svrhe ubrzana, odnosno odloženim poreskim sredstvom, ako je amortizacija u poreske svrhe sporija od računovodstvene amortizacije. U pogledu tretmana amortizacije, Zakonom o porezu na dobit je ova mogućnost predviđena, ali nije obavezna, tako da je Preduzeće koristilo računovodstvenu amortizaciju i u poreske svrhe, te nije utvrdilo odložene poreze.

12.5.3. Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata predstavljaju plaćanja prema važećim republičkim i opštinskim propisima radi finansiranja raznih komunalnih i republičkih potreba. Ovi porezi i doprinosi uključuju su u okviru ostalih poslovnih rashoda.

12.5.4. Porez na dodatu vrijednost

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost („Službeni glasnik BiH“, broj 9/05 i 35/05) uvedena je obaveza i regulisan je sistem plaćanja poreza na dodatu vrijednost (PDV) na teritoriji Bosne i Hercegovine, počevši od 1. januara 2006. godine, čime je zamijenjen sistem oporezivanja primjenom poreza na promet proizvoda i usluga.

12.6. Pravična (fer) vrijednost

Poslovnom politikom preduzeća potrebno je definisati potrebu i način objelodanjivanja informacija o pravičnoj vrijednosti onih sredstava i obaveza za koje postoje zvanične tržišne informacije i u slučajevima kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Pravična vrijednost za ove potrebe se definiše kao vrijednost

po kojoj se sredstvo može realizovati, ili obaveza izmiriti, na dobrovoljnoj bazi između subjekata koji su upoznati sa stanjem tih sredstava. odnosno obaveza. *Ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost u uslovima kupoprodaje finansijskih instrumenata pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Shodno tome, u takvom okruženju nije moguće pouzdano utvrditi pravičnu vrijednost. Po mišljenju rukovodstva Društva, što je navedeno i u pismu o prezentaciji, iznosi u finansijskim izvještajima odražavaju pravičnu vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.*

12.7. Devizni kursevi

Srednji devizni kursevi, utvrđeni na međubankarskom tržištu deviza, primjenjuju se za preračun deviznih pozicija u bilansima Društva u Konvertibilne marke (KM).

Ovi kursevi za glavne valute su bili:

<i>Valuta</i>	<i>31.12.2007. godine</i>	<i>31.12.2008. godine</i>	<i>31.12.2009. godine</i>	<i>31.12.2010. godine</i>	<i>31.12.2011. godine</i>
<i>EUR</i>	1.9558	1.955830	1.955830	1.955830	1.955830
<i>USD</i>	1.3312	1.387310	1.364088	1.472764	1.511577
<i>CHF</i>	1.1779	1.307111	1.314579	1.567800	1.608942

<i>Valuta</i>	<i>31.12.2012. godine</i>	<i>31.12.2013. godine</i>	<i>31.12.2014. godine</i>	<i>31.12.2015. godine</i>	<i>31.12.2016. godine</i>
<i>EUR</i>	1.955830	1.955830	1.955830	1.955830	1.95583
<i>USD</i>	1.483600	1.419016	1.608413	1.794545	1.85545
<i>CHF</i>	1.619065	1.595424	1.626064	1.813131	1.82124

Direktor

Mičo VUKOVIĆ, dipl. ek.